AKCIONARSKO DRUŠTVO
GOŠA FABRIKA OPREME I MAŠINA

11420 SMEDEREVSKA PALANKA
INDUSTRIJSKA 70,
Adresni kod 235130
REPUBLIKA SRBIJA

e-mail: office@gosafom.com

G O D I Š N J I I Z V E Š T A J

ZA
2013. GODINU

Na osnovu čl. 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala (''Službeni glasnik RS'' br. 31/2011) i na osnovu člana 3. Pravilnika o sadržini,formi i načinu objavljivanja godišnjih,polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava (''Službeni glasnik RS'' br. 14/2012) '' Goša Fabrika Opreme i Mašina a.d.,iz Smederevske Palanke ,MB 07264348 objavljuje se:

I.GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

1.Bilans stanja

2.Bilans uspeha

3.Izveštaj o tokovima gotovine

4.Izveštaj o promenama na kapitalu

5.Napomene uz finansijske izveštaje

II.IZVEŠTAJ REVIZORA

III.GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

IV.NAPOMENA

V.IZJAVA RUKOVODSTA

Период извештавања: од 1.1.2013 до 31.12.2013

Годишњи финансијски извештај за привредна друштва ГФИ-ПД

Пословно име:	Акционарско друштво Гоша Фабрика Опреме и Машина
Матични број (МБ):	07264348
Поштански број и место:	11420 Смедеревска Паланка
Улица и број:	Индустријска 70
Адреса е-поште:	office@gosafom.com
Интернет адреса:	www.gosafom.com
Консолидовани/Појединачни:	Појединачни
Усвојен (да/не):	не

Друштва субјекта консолидације:*	Седиште:	МБ:

Особа за контакт:	Слободан Миленковић (уноси се само име и презиме особе за контакт)
Телефон:	+ 381 26 313 940
Факс:	+ 381 26 313 940
Адреса е-поште:	s.milenkovic@gosafom.com
Презиме и име:	Срдан Димитријевић (особа овлашћена за заступање)

*Попуњава се у случају сачињавања консолидованог годишњег финансијског извештаја

GOŠA Fabrika opreme i mašina AKCIONARSKO DRUŠTVO 1 SMEDEREVSKA PALANKA

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2013

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
АКТИВА			
А. СТАЛНА ИМОВИНА (002 + 003 + 004 + 005 + 009)	001	1.577.842	1.454.932
I НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	002		
II GOODWILL	003		
III НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	004	47.922	51.676
IV НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И БИОЛОШКА СРЕДСТВА (006 + 007 + 008)	005	1.497.793	1.369.909
1. Некретнине, постројења и опрема	006	1.497.793	1.369.909
2. Инвестиционе некретнине	007		
3. Биолошка средства	008		
V ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (010+011)	009	32.127	33.347
1. Учешћа у капиталу	010	15.403	16.402
2. Остали дугорочни финансијски пласмани	011	16.724	17.945
Б. ОБРТНА ИМОВИНА (013 + 014 + 015)	012	1.337.083	2.332.173
I ЗАЛИХЕ	013	692.702	1.245.104
II СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	014		
III КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА (016 + 017 + 018 + 019 + 020)	015	644.381	1.087.069
1. Потраживања	016	262.631	894.822
2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	017		
3. Краткорочни финансијски пласмани	018	11	11
4. Готовински еквиваленти и готовина	019	369.447	184.578
5. Порез на додату вредност и активна временска разграничења	020	12.392	7.658
В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	021		
Г. ПОСЛОВНА ИМОВИНА (001 + 012 + 021)	022	2.914.925	3.787.105
Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	023		
Ђ. УКУПНА АКТИВА (022 + 023)	024	2.914.925	3.787.105
Е. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	025		
ПАСИВА			
А. КАПИТАЛ (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101	1.503.715	1.494.973
I ОСНОВНИ КАПИТАЛ	102	1.423.998	1.423.975
II НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	103		
III РЕЗЕРВЕ	104	18.372	18.373
IV РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	105		
V НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ	106		
VI НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ	107		
VII НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	108	61.345	52.626
VIII ГУБИТАК	109		
IX ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	110		
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (112 + 113 + 116)	111	1.400.173	2.282.863
I ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	112		
II ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (114 + 115)	113	401.964	923.961
1. Дугорочни кредити	114	401.964	923.961
2. Остале дугорочне обавезе	115		
III КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (117 + 118 + 119 + 120 + 121 + 122)	116	998.209	1.358.902
1. Краткорочне финансијске обавезе	117	649.362	406.430
2. Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	118		
3. Обавезе из пословања	119	303.474	904.970
4. Остале краткорочне обавезе	120	45.353	47.438
5. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	121	120	64
6. Обавезе по основу пореза на добитак	122		
В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	123	11.037	9.269
Г. УКУПНА ПАСИВА (101 + 111 + 123)	124	2.914.925	3.787.105
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	125		

GOŠA Fabrika opreme i mašina AKCIONARSKO DRUŠTVO 1 SMEDEREVSKA PALANKA

БИЛАНС УСПЕХА

од 1.1.2013 до 31.12.2013

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
I ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (202 + 203 + 204 - 205 + 206)	**201**	2.153.555	3.339.466
1. Приходи од продаје	**202**	2.491.939	2.771.491
2. Приходи од активирања учинака и робе	**203**	177.779	266.381
3. Повећање вредности залиха учинака	**204**		301.594
4. Смањење вредности залиха учинака	**205**	516.163	
5. Остали пословни приходи	**206**		
II ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (208 до 212)	**207**	2.092.264	3.230.546
1. Набавна вредност продате робе	**208**	2.873	79
2. Трошкови материјала	**209**	752.792	1.412.446
3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	**210**	629.561	690.455
4. Трошкови амортизације и резервисања	**211**	84.455	92.143
5. Остали пословни расходи	**212**	622.583	1.035.423
III ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (201 - 207)	**213**	61.291	108.920
IV ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (207 - 201)	**214**		
V ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	**215**	59.985	114.297
VI ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	**216**	139.592	161.413
VII ОСТАЛИ ПРИХОДИ	**217**	75.219	7.482
VIII ОСТАЛИ РАСХОДИ	**218**	46.416	13.509
IX ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (213 - 214 + 215 - 216 + 217 - 218)	**219**	10.487	55.777
X ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (214 - 213 - 215 + 216 - 217 + 218)	**220**		
XI НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	**221**		
XII НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	**222**		
Б. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (219 - 220 + 221 - 222)	**223**		
В. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (220 - 219 + 222 - 221)	**224**		
Г. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
1. Порески расход периода	**225**		
2. Одложени порески расходи периода	**226**	1.768	3.163
3. Одложени порески приходи периода	**227**		
Д. Исплаћена лична примања послодавцу	**228**		
Ђ. НЕТО ДОБИТАК (223 - 224 - 225 - 226 + 227- 228)	**229**	8.719	52.614
Е. НЕТО ГУБИТАК (224 - 223 + 225 + 226 - 227 + 228)	**230**		
Ж. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	**231**		
З. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЛАСНИЦИМА МАТИЧНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА	**232**		
И. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
1. Основна зарада по акцији	**233**		
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	**234**		

GOŠA Fabrika opreme i mašina AKCIONARSKO DRUŠTVO 1 SMEDEREVSKA PALANKA

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

од 1.1.2013 до 31.12.2013

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	301	3.439.764	2.343.660
1. Продаја и примљени аванси	302	3.432.032	2.324.316
2. Примљене камате из пословних активности	303	7.030	12.666
3. Остали приливи из редовног пословања	304	702	6.678
II Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	305	2.990.236	2.720.837
1. Исплате добављачима и дати аванси	306	2.351.816	1.984.468
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	307	591.710	692.954
3. Плаћене камате	308	46.710	43.415
4. Порез на добитак	309		
5. Плаћања по основу осталих јавних прихода	310		
III Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	311	449.528	
IV Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	312		377.177
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	313	422	71.144
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	314	0	1.061
2. Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	315		70.083
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	316	422	0
4. Примљене камате из активности инвестирања	317		
5. Примљене дивиденде	318		
II Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	319	65.392	529.925
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	320		
2. Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	321	65.392	529.925
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	322		
III Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	323		
IV Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	324	64.970	458.781
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I Приливи готовине из активности финансирања (1 до 3)	325		635.379
1. Увећање основног капитала	326		
2. Дугорочни и краткорочни кредити (нето приливи)	327		635.379
3. Остале дугорочне и краткорочне обавезе	328		
II Одливи готовине из активности финансирања (1 до 4)	329	167.599	179.155
1. Откуп сопствених акција и удела	330		
2. Дугорочни и краткорочни кредити и остале обавезе (нето одливи)	331	167.599	103.155
3. Финансијски лизинг	332		
4. Исплаћене дивиденде	333		76.000
III Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	334		456.224
IV Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	335	167.599	
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (301 + 313 + 325)	336	3.440.186	3.050.183
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (305 + 319 + 329)	337	3.223.227	3.429.917
Ђ. НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (336 - 337)	338	216.959	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (337 - 336)	339		379.734
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	340	184.578	544.738
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	341	50.811	97.718
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	342	82.901	78.144
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (338 - 339 + 340 + 341 - 342)	343	369.447	184.578

GOSA Fabrika opreme i mašina AKCIONARSKO DRUŠTVO 1 SMEDEREVSKA PALANKA

од 1.1.2013 до 31.12.2013

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

у апсолутним динарима

Позиција	АОП	Основни капитал (група 30 без 309)	АОП	Остали капитал (рн. 309)	АОП	Неуплаћени уписани капитал (група 31)	АОП	Емисиона премија (рн. 320)	АОП	Резерве (рн. 321, 322)	АОП	Ревалоризационе резерве (рачун 330 и 331)	АОП	Нереализовани добици по основу хартија од вредности (рачун 332)	АОП	Нереализовани губици по основу хартија од вредности (рачун 333)	АОП	Нераспоређени добитак (група 34)	АОП	Губитак до висине капитала (група 35)	АОП	Откупљене сопствене акције удели (рн. 037, 237)	АОП	Укупно (кол. 2+3+4+5+6+7+8-9+10-11-12)	АОП	Губитак изнад висине капитала (група 29)
1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13		14
Стање на дан 01.01. претходне године ____	401	1409823	414	14152	427		440	18372	453		466		479		492		505	78012	518		531		544	1499987	557	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години - повећање	402		415		428		441		454		467		480		493		506		519		532		545		558	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години - смањење	403		416		429		442		455		468		481		494		507		520		533		546		559	
Кориговано почетно стање на дан 01.01. претходне године _____ (р.бр. 1+2-3)	404	1409823	417	14152	430		443	18372	456	0	469		482		495		508	78012	521		534		547	1499987	560	
Укупна повећања у претходној години	405		418		431		444		457		470		483		496		509	52614	522		535		548	52614	561	
Укупна смањења у претходној години	406		419		432		445		458		471		484		497		510	76000	523		536		549	76000	562	
Стање на дан 31.12. претходне године _____ (р.бр. 4+5-6)	407	1409823	420	14152	433		446	18372	459		472		485		498		511	52626	524		537		550	1494573	563	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години - повећање	408		421		434		447		460		473		486		499		512		525		538		551		564	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години - смањење	409		422		435		448		461		474		487		500		513		526		539		552		565	
Кориговано почетно стање на дан 01.01. текуће године _____ (р.бр. 7+8-9)	410	1409823	423	14152	436		449	18372	462		475		488		501		514	52626	527		540		553	1494573	566	
Укупна повећања у текућој години	411	23	424		437		450		463		476		489		502		515	6719	528		541		554	6742	567	
Укупна смањења у текућој години	412		425		438		451		464		477		490		503		516		529		542		555		568	
Стање на дан 31.12. текуће године _____ (р.бр. 10+11-12)	413	1409846	426	14152	439		452	18372	465		478		491		504		517	61345	530		543		556	1503715	569	

GOŠA Fabrika opreme i mašina AKCIONARSKO DRUŠTVO SMEDEREVSKA PALANKA

1

Opšte informacije o društvu

Goša – "Fabrika opreme i mašina" d.o.o. iz Smederevske Palanke je osnovano 16.07.1990. godine kao društvo sa ograničenom odgovornošću. Preduzeće je privatizovano 04.01.2006. godine i od tada posluje kao Akcionarsko društvo Goša Fabrika opreme i mašina Smerevska Palanka, registrovano pod brojem BD.106682/06 od 04.01.2006. godine, pod poreskim indentifikacionim brojem 101401234, PDV brojem 108933081 i šifrom delatnosti broj 2822 - proizvodnja opreme za podizanje i prenošenje.

Pored navede pretežne delatnosti društvo obavlja i sledeće delatnosti: Proizvodnja metalnih konstrukcija i delova konstrukcije, proizvodnja ležajeva reduktora, proizvodnja mašina za metalurgiju, proizvodnja mašina za gradjevinsko projektovanje gradjevinskih i drugih objekata, inženjering i gradjevinarstvo.

Prema propisanim kriterijumima za razvrstavanje društvo je 31.12.2012. i 2013. godine rezvrstano u velika pravna lica.

Osnova za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaj Goše Fom a.d. iz Smederevske Palanke za obračunski period koji se završava 31.12.2013. godine sastavljeni su po svim materijalnim značajnim pitanjima, u skladu sa Medjunarodnim računovodstvenim standardima, Medjunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MRS/MSFI), Zakonom o računovodstvu i reviziji (Sl. glasnik Republike Srbije broj 46/2006), kao i drugim podzakonskim propisima donetim na osnovu tog Zakona, i izabranim i usvojenim računovodstvenim politikama koje su utvrdjene Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama. Svi podaci su u hiljadama dinara (RSD) osim ukoliko nije drukčije navedeno.

I RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Računovodstvene politike su posebna načela, osnovi, konvencije, pravila i praksa koje je usvojilo preduzeće za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa Medjunarodnim standardima finansijskog izveštavanja. Usvojene računovodstvene politike odnose se na priznavanje, ukidanje priznavanja, merenje i procenjivanje sredstava, obaveza, prihoda i rashoda preduzeća.

1.1. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez fizičkog obeležja. Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podležu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 Nematerijalna ulaganja, imaju korisni vek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke ulaganja je veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici, prema poslenjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike. Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava uslove iz stava 2. ovog člana priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo. Početno merenje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja.

Naknadno merenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po troškovnom modelu iz MRS 38 Nematerijalna ulaganja, odnosno po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu kumuliranje amortizacije i obezvredjenja. Amortizacija nematerijalnih ulaganja koja podležu amortizaciji vrši se primenom proporcionalnog metoda u zavisnosti od roka njegovog korisnog veka trajanja.

1.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podležu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove za priznavanje propisane MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, čiji je korisni vek trajanja je duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke sredstva je veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici prema poslenjem objavljenom podatku Republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznavanje kao stalno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. U nabavnu vrednost, odnosno cenu koštanja nekretnine, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavek tih sredstava ako su ispunjeni uslovi za primenu dopuštenog alternativnog postupka iz MRS 23 Troškovi pozajmljivanja, iz člana 35 ovog Pravilnika.

Naknadno merenje nakon početnog priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po troškovnom modelu iz MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, odnosno po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvredjenja.

1.3. Alat i sitan inventar

Kao stalno sredstvo priznaju se i podležu amortizaciji sredstva alata i sitnog inventara, čiji je korisni vek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke sredstva je veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog organa nadležnog za poslove statistike. Sredstva alata i sitnog inventara, za koje ovim pravlnikom nije propisana stopa amortizacije, iskazuju se kao oprema na posebnom analitičkom računu. Ako je njihova pojedinačna nabavna vrednost manja od 50.000 dinara otpisuju se po godišnjoj stopi od 50%. Za ostala sredstva utvrdjuje se stopa koja proističe iz procenjenog veka korisne upotrebe. Sredstva alata i inventara koja ne zadovoljavaju ove uslove iskazuju se kao obrtna sredstva (zalihe).

1.4. Rezervni delovi

Kao stalno sredstvo priznaju se rezervni delovi, čiji je korisni vek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog organa nadležnog za poslove statistike. Takvi rezervni delovi, po ugradnji, uvećavaju knjigovodstvenu vrednost sredstva u koje su ugradjeni. Rezervni delovi koji ne zadovoljavaju ove uslove prilikom ugradnje iskazuju se kao trošak poslovanja.

1.5. Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i učešća u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti i zajmovi zavisnim, povezanim i drugim pravnim licima, dugoročni krediti u zemlji i inostranstvu, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća i ostali dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani predstavljaju finansijska srdstva koja se prilikom početnog priznavanja mere po njihovoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost nadoknade koja je data za njih. Transakcioni troškovi uključuju se u početno merenje svih finansijskih sredstava.

1.6. Zalihe

Zalihe su sredstva koja se u obliku materijala ili pomoćnih sredstava troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga. Zalihe obuhvataju:
- osnovni i pomoćni materijal koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje;
- nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku;
- gotove proizvode koje je proizvelo preduzeće i

Zalihe materijala, nedovršene proizvodnje, gotovih proizvoda i robe, računovodstveno se obuhvataju u skladu sa MRS 2 Zalihe.

1.6.1. Zalihe materijala

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mere se po nabavnoj vrednosti ili po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža. Zalihe materijala koji je proizveden kao sopstveni učinak preduzeća mere po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti ako je niža.

Nabavnu vrednost ili cenu koštanja zaliha čine svi troškovi nabavke, troškovi proizvodnje (konverzije) i drugi troškovi nastali dovodjenjem zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Troškovi nabavke materijala obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje preduzeće može naknadno da povrati od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koje se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrdjivanju troškova nabavke.

Kada se materijal proizvodi kao proizvod sopstvene proizvodnje i dalje koristi u narednoj fazi procesa proizvodnje, njegova procena vrši se u visini troškova proizvodnje tih zaliha, a najviše do neto prodajne vrednosti tih zaliha.

Materijal se otpisuje ispod troškova nabavke, odnosno cene koštanja i utvrdjuje gubitak zbog obezvredjivanja ako se očekuje da će gotovi proizvodi u koje će biti ugradjen materijal biti prodati po neto prodajnoj ceni nižoj od cene koštanja (troškova proizvodnje) gotovih proizvoda.

Kao aproksimacija za neto prodajnu vrednost gotovih proizvoda u koje će biti ugradjen odnosni materijal, za svrhe utvrdjivanja gubitaka zbog obezvredjenja, koristi se trošak zamene materijala, odnosno nabavna cena ili cena koštanja tog ili sličnog materijala na dan utvrdjivanja obezvredjenja.

Procenu neto prodajne vrednosti zaliha materijala, vrši se po metodi prosečne ponderisane cene. Utvrdjivanje ponderisane prosečne cene vrši se posle svakog novog ulaza materijala.

Ako se zalihe materijala vode po planskim nabavnim cenama, obračun odstupanja u cenama vrši se tako da vrednost izlaza materijala i vrednost materijala na zalihama bude iskazana po metodi prosečne ponderisane cene.

1.6.2. Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda nastaju kao rezultat proizvodnog procesa preduzeća pa se shodno tome i vrednuju po ceni koštanja, odnosno po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža. Troškovi sadržani u zalihama nedovršene proizvodnje i gotovim proizvodima, obuhvataju troškove koji su direktno povezani sa jedinicama proizvoda, kao i fiksne i promenljive režijske troškove proizvodnje. Fiksni režijski troškovi su oni indirektni troškovi proizvodnje koji su relativno konstantni, bez obzira na obim proizvodnje, za razliku od promenljivih režijskih troškova koji se menjaju srazmerno promeni obima proizvodnje. Pošto trošak proizvodnje svakog proizvoda ne može posebno da se odredi dodeljuje se proizvodima na racionalnoj osnovi.

Pripadajući deo indirektnih troškova koji se uključuje u cenu koštanja na računima grupa 51 do 55 kao i u knjigovodstvu troškova i učinaka iskazuju se na teret računa grupe 95 i računa 982. Obračun troškova i učinaka vrši se pri sastavljanju obaveznih finansijskih izveštaja na kraju poslovne godine.

1.7. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca povezanih (matičnog, zavisnih i pridruženih) i ostalih pravnih i fizičkih lica u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga. Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana bilansa.

Kratkoročna potraživanja od kupaca mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda.

Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema srednjem važećem kursu NB, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Indirektan otpis, odnosno ispravka vrednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda preko računa ispravne vrednosti vrši se kod potraživanja od kupaca kod kojih je od roka za njihovu naplatu prošlo najmanje 60 dana, a prema proceni rukovodstva.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi Izvršnii odbor preduzeća.

Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda se vrši ukoliko je nenaplativnost izvesna i dokumentovana - preduzeće nije uspelo sudskim putem da izvrši njihovu naplatu i potraživanje je prethodno bilo uključeno u prihode preduzeća. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi Izvršni odbor preduzeća.

Kratkoročni finansijski plasmani i hartije od vrednosti kojima se trguje iskazuju se po amortizovanoj vrednosti, ne uzimajući u obzir nameru preduzeća da ih drži do dospeća. Hartije od vrednosti kojima se trguje, odnosno koje su kupljene radi dalje prodaje iskazuju se po fer (tržišnoj) vrednosti. Efekti promene fer (tržišne) vrednosti obuhvataju se kao rashodi i prihodi perioda.

1.8. Obaveze

Obavezama smatraju se dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, dugoročni krediti, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, kratkoročni krediti i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izveštaja.

Svaka ugovorna obaveza je obaveza koja predstavlja:

a) predaju gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom preduzeću ili
b) razmenu finansijskih instrumenata sa drugim preduzećem, pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju za plaćanje u periodu dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izveštaja. Deo dugoročnih obaveza koji dospeva za plaćanje u periodu kraćam od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izveštaja iskazuju se kao kratkoročne obaveze.

Preduzeće može da ima ugovornu obavezu koja može da se izmiri bilo plaćanjem finansijskim sredstvima, bilo plaćanjem sopstvenim akcijama, U tom slučaju, ukoliko broj akcija koji je potreban za izmirenje obaveza varira sa promenama njihove poštene vrednosti, tako da se plaćanje vrši u iznosu poštene vrednosti akcija koji je jednak iznosu ugovorne obaveze, imalac obaveze nije izložen dobitku ili gubitku nastalom usled promene cena njegovih akcija. Takva obaveza se računovodstveno obuhvata kao finansijska obaveza preduzeća.

Prilikom početnog priznavanja, preduzeće meri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrednosti, koja predstavlja poštenu vrednost nadoknade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno merenje svih finansijskih obaveza.

Nakon početnog priznavanja, preduzeće meri sve finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti, osim obaveze koje drži radi trgovanja i derivata koje predstavljaju obaveze koje meri po poštenoj vrednosti.

Obaveze u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom, procenjuju se na dan sastavljanja finansijskih izveštaja po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Razlike koje se tom prilokom obračunaju obuhvataju se kao rashodi i prihodi perioda. Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vapariničnog poravnanja i slično, vrši se direktnim otpisivanjem.

1.9. Dugoročna rezervisanja

Dugoročno rezervisanje se priznaje kada: a) preduzeće ima obavezu (pravnu ili stvarnu), koja je nastala kao rezultat prošlog dogadjaja, b) je verovatno da će odliv resursa koje sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza, i c) iznos obaveze može pouzdano da se proceni. Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, rezervisanja za troškove restrukturiranja preduzeća rezervisanja za penzije, i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih), nastalih kao rezultat prošlih dogadjaja, za koje je verovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi, radi njihovog izmirivanja i koje se mogu pouzdano proceniti (na primer, sporovi u toku), kao i rezervisanja za izdate garancije i druga jemstva.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama, a njihovo smanjenje, odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja se razlikuju od drugih obaveza kao što su, na primer, obaveze prema dobavljačima i obračunate obaveze, jer je kod njih prisutna neizvesnost u pogledu roka nastanka ili iznosa budućih izdataka koji su potrebni za izmirenje. Merenje razervisanja vrši se u iznosu koji je priznat kao rezervisanje i on predstavlja najbolju procenu izdatka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja. Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da održavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

Tamo gde je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Zbog vremenske vrednosti novca, rezervisanja u vezi sa odlivima gotovine koji nastaju odmah posle dana bilansa stanja štetnija su od onih gde odlivi gotovine u istom iznosu nastaju kasnije. Rezervisanja se, dakle, diskontuju, tamo gde je učinak značajan. Diskontna stopa je stopa pre oporezivanja koja održava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizika specifičnih za obavezu. Diskontna stopa ne održava rizike za koje su procene budućih tokova gotovine korigovane.

1.10. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja preduzeća obuhvataju se po osnovnom postupku u skladu sa MRS 23 Troškovi pozajmljivanja, odnosno na teret rashoda perioda u kome su nastali, osim u meri u kojoj se kapitalizuju kada se obuhvataju po dopuštenom alternativnom postupku.

Kapitalizacija kamate i drughih troškova pozajmljivanja u skladu sa dopuštenim alternativnim postupkom iz MRS 23 Troškova pozajmljivanja vrši se kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja neposredno mogu pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobvljava za upotrebu, kada je verovatno da će ti troškovi doneti preduzeću buduće ekonomske koristi i kada mogu da se pouzdano izmere. Ukoliko svi navedeni uslovi za kapitalizaciju kamate nisu ispunjenii kamata i troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

1.11. Prihodi i rashodi

Prihodi obuhvataju prihode od redovnih aktivnosti preduzeća i dobitke. Prihode čine prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od subvencija, dotacija regresa, kompenzacija i povraćaj dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi doprinosa i drugi prihodi.

Dobici predstavljaju ekonomske koristi i prikazuju se na neto osnovi nakon umanjenja za odgovarajuće rashode. Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz redovnih aktivnosti preduzeća i gubitke. U rashode spadaju: troškovi direktnog materijala i robe, troškovi ostalog materijala, proizvodne usluge, rezervisanja, amortizacija, nematerijlani troškovi, porezi i doprinosi, zarade i ostali lični rashodi. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i prikazuju se na neto osnovu, nakon umanjenja za odgovarajuće prihode. Rashodi se priznaju u periodu u kome su nastali i direktno se povezuju sa nastalim prihodima. Direktor preduzeća je, u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, odgovoran za poštovanje zakonitosti u radu celog preduzeća. Bilans stanja na dan 31 decembar 2003 godine predstavlja početni bilans stanja u skladu sa MRS/MSFI, a datum prelaska na primenu MRS/MSFI je 01. januar 2004. godine.

1.12. Devizni kursevi

Zvanični kursevi za valute na dan 31.12.2013. godine koje su od značaja za poslovanje Preduzeća i koje su korišćene za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, bili su sledeći:

	31.12.2013.	**31.12.2012.**
EUR	114,6421	113,7183
USD	83,1282	86,1763
GBP	136,9679	139,1901
CHF	93,5472	94,1922

II NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

NAPOMENE UZ BILANS USPEHA

2.1. Poslovni prihodi

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Prihodi od prodaje robe i usluga na domaćem tržištu	388.468	388.826
Prihodi od prodaje robe i usluga na ino - tržištu	2.103.471	2.382.665
Smanjenje zaliha učinaka	(516.163)	-
Povećanje zaliha učinaka	-	301.594
Prihodi od aktivnih učinaka i robe	177.779	266.381
Ukupno	**2.153.555**	**3.339.466**

2.2. Nabavna vrednost prodate robe

Tokom godine vršena je neznatna prodaja sirovina i materijala u visini 2873 dinara i to uglavnom prodaja otpadnog gvoždja.

2.3. Troškovi materijala

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Troškovi materijala za izradu	684.325	1.335.906
Troškovi ostalog materijala	3.999	5.565
Troškovi goriva i energije	64.468	70.975
Ukupno	**752.792**	**1.412.446**

Troškovi materijala se vode po prosečim cenama. Oni su znatno smanjeni u odnosu na prethodnu godinu, što je posledica manjeg obima proizvodnje.

2.4. Troškovi zarada, naknada i ostali lični rashodi

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Troškovi bruto zarada i naknade zarada	490.319	535.100
Troškovi dopr. na zarade i nakn. na teret slodavca	88.016	97.419
Troškovi na osnovu ugovora	2.507	2.896
Ostali lični radhodi i naknade	48.719	55.040
Ukupno	**629.561**	**690.455**

Troškovi zarada su niži u odnosu na prethodnu godinu. Isplata ličnog dohotka je redovna. Vrši se dva puta mesečno (akontacija ličnog dohotka i razlika).

2.5. Troškovi amortizacije i rezervisanja

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Amortizacija nematerijalnih ulaganja	3.856	3.848
Amortizacija gradjevinskih objekata	14.952	14.932
Amortizacija opreme	65.647	73.363
Ukupno	**84.455**	**92.143**

Amortizacija se vrši po proporcionalnoj metodi.

2.6. Ostali poslovni rashodi

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Troškovi usluga na izradi učinaka	372.409	792.589
Troškoi transportnih usluga	160.622	152.229
Troškovi održavanja objekata i opreme	14.505	13.335
Troškovi zakupa	9.490	3.763
Troškovi sajmova	20	199
3Troškovi reklame i propagande	3.831	1.328
Troškovi reprezentacije	4.651	11.027
Troškovi osiguranja	2.826	3.252
Troškovi platnog prometa	7.943	8.855
Troškovi poreza	4.109	3.932
Ostali nematerijalni troškovi	42.177	44.914
Ukupno	**622.583**	**1.035.423**

2.7. Finansijski prihodi

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Prihodi od kamate	8.457	12.666
Pozitivne kursne razlike	50.811	97.718
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	717	3.876
Ostali finansijski prihodi	-	37
Ukupno	**59.985**	**114.297**

2.8. Finansijski rashodi

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Rashodi kamata	48.285	43.414
Negativne kursne razlike	82.902	78.145
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	8.405	39.854
Ukupno	**139.592**	**161.413**

2.9. Ostali prihodi

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Naplaćena otpisana potraživanja	26.505	5.566
Prihodi po osn. efek. ugov. zašt. od rizika osim val.klauz.	796	457
Prihodi od smanjenja obaveza	2.344	116
Ostlai prihodi	45.574	1.343
Ukupno	**75.219**	**7.482**

2.10. Ostali rashodi

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Obezvređenja potraživanja od ino - kupaca	36.185	13.509
Obezvređenje potraživanja od domaćih kupaca	818	-
Obezvređenje anavsa datih u inostranstvu	7.862	-
Obezvredjenja ostalih potraživanja	1.551	-
Ukupno	**46.416**	**13.509**

Društvo svake godine, na dan bilansiranja, vrši ispravku vrednosti potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 60 dana od dana valute za plaćanje, na teret ostalih rashoda.

2.11. Struktura obezvređenih potraživanja

Ispravka vrednosti neusaglašenih i nenaplaćenih potraživanja od domaćih kupaca, izvršena na teret ostalih rashoda sa stanjem na dan 31.12.2013. godine, može se prikazati na sledeći način:

Obezvređena, neusaglašena potraživanja od domaćih kupaca, ispravljena na teret ostalih rashoda perioda	Iznos u RSD 31.12.2013.
GOŠA ŠINSKA VOZILA	477.373,60
PAPIRPAK	336.540,36
EKOCENTRIK	4.500,00
Ukupno	**818.413,96**

Ispravka vrednosti neusaglašenih i nenaplaćenih potraživanja od ino - kupaca, izvršena na teret ostalih rashoda sa stanjem na dan 31.12.2013. godine, može se prikazati na sledeći način:

Obezvređena, neusaglašena potraživanja od ino - kupaca, ispravljena na teret ostalih rashoda perioda	**Iznos u EUR**	**Iznos u RSD 31.12.2013.**
FAM MAGDEBURG	5.988,00	686.476,89
NOVA TRGOVIJA	143.792,00	16.484.616,84
KEMOTEHNA	700,00	80.249,47
HMO ALŽIR	32.682,79	3.746.823,68
HMO ALŽIR	86.769,93	9.947.486,99
HMO TUNIS	25.420,00	2.914.202,18
THYSSEN KRUPP	1.704,43	195.399,43
THYSSEN KRUPP	2.250,01	257.945,87
THYSSEN KRUPP	7.948,00	911.175,41
TAKRAF	7.380,45	846.110,29
HMO ALŽIR	1.000,00	114.642,10
Ukupno	**315.635,61**	**36.185.129,15**

Iznos obezvređenja od Din. 7.862 hiljada je avans dat društvu Richard Welter GmbH, Nemačka.

2.12. Dobitak

u RSD hiljada

Opis	**2013**	**2012**
Dobitak iz redovnog poslovanja	10.487	55.777
Razlike između knjigovodstvene vrednosti imovine i njene poreske osnovice (Napomena 2.27)	1.768	3.163
Ukupno	**8.719**	**52.614**

NAPOMENE UZ BILANS STANJA

2.13. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja

Vrednost nematerijalnih ulaganja na dan 31.12.2013. godine odnosi se na:

u RSD hiljada

Opis	**Nabavna vrednost**	**Ispravka vrednosti**	**Sadašnja vrednost**
Ostala nematerijalna ulaganja	77.208	(29.286)	47.922
Ukupno	**77.208**	**(29.286)**	**47.922**

Ostala nematerijalna ulaganja predstavljaju ulaganja u softver.

PROMENE NA NEMATERIJALNIM ULAGANJIMA

u RSD hiljada

R. br.	Opis dinamike promena	Ulaganja u razvoj	Koncesije patenti i licence	Ostala nema-terijalna ulaganja	Nemat. ulaganja u pripremi	Avansi za nem. ulaganja	Ukupno
1.	Nabavna vrednost			77.107			77.107
2.	Nova ulaganja			102			102
3.	Amortizacija			(29.287)			(29.287)
4.	**Stanje 31.12.2013.**			**47.922**			**47.922**

Vrednost nekretnine, postrojenja i opreme na dan 31.12.2013. godine odnosi se na:

u RSD hiljada

Opis	Nabavna vrednost	Ispravka vrednosti	Sadašnja vrednost
Zemljište	13.823	-	13.823
Gradjevinski objekti	827.592	(462.575)	365.017
Postrojenja i oprema	1.899.566	(1.418.007)	481.559
Osnovna sredstva u pripremi	637.393	-	637.393
Ukupno	**3.378.374**	**(1.880.582)**	**1.497.792**

STRUKTURA SADAŠNJE VREDNOSTI OSNOVNIH SREDSTAVA

Opis	Iznos u RSD hiljada	Struktura (%)
Zemljište	13.823	0,93
Gradjevinski objekti	365.017	24,37
Oprema	481.559	32,15
Osnovna sredstva u pripremi	637.393	42,55
Ukupno	**1.497.792**	**100,00**

Osnovna sredstva u pripremi odnose se na modernizaciju i proširenje proizvodnog pogona (Projekat peskara i farbara i Projekat kranovi), koji je u toku od 2012. godine. Navedeni Projekti se najvećim delom finansiraju iz duroročnog bankarskog kredita (Napomena 2.22).

U cilju potpunijeg informisanja korisnika izveštaja o reviziji, dajemo analitičke podatke o nastalim promenama u izveštajnom periodu.

PROMENE NA OSNOVNIM SREDSTVIMA

u RSD hiljada

R. br.	Opis dinamike promena	Zem-ljište	Gradj. objekti	Oprema	Invest. u toku	Avansi za nek. i post.	Ukupno
I	**NABAVNA VREDNOST**						
1.	Stanje 01.01.2013.	13.823	825.570	1.799.257	540.054	357	3.179.061
2.	Nova ulaganja	-	357	104.433	105.599	-	210.389
3.	Otudjenja i rashodovanje	-	(6.594)	(4.124)	-	(357)	(11.075)
4.	Prenos sa invest.u toku	-	8.260	-	(8.260)	-	-
5.	Ostalo	-	-	-	-	-	-
6.	**Stanje 31.12.13.**	**13.823**	**827.593**	**1.899.566**	**637.393**	**-**	**3.378.375**
II	**ISPRAVKA VREDNOSTI**						
7.	Stanje 01.01.2013.	-	(452.670)	(1.356.482)	-	-	(1.809.152)
8.	Amortizacija	-	(14.952)	(65.647)	-	-	(80.599)
9.	Otudjenja i rashodovanje		5.047	4.122			9.169
10.	**Stanje 31.12.13.**	**-**	**(462.575)**	**(1.418.007)**	**-**	**-**	**(1.880.582)**
III	**SADAŠANJA VREDNOST**						
	Stanje 31.12.2013.	**13.823**	**365.018**	**481.559**	**637.393**	**-**	**1.497.793**
	Stanje 31.12.2012.	13.823	372.900	442.775	540.054	357	1.369.909

2.14. Učešće u kapitalu i ostali dugoročni finansijski plasmani

Učešća u kapitalu na dan 31.12. odnose se na:

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Učešće u kapitalu ostalih pr.lica i druge hartije od vredn.raspoložive za prodaju	54.310	54.045
Obezvredjenje učešća u kapitalu	(38.907)	(38.643)
Ukupno	**15.403**	**15.402**

Najveća učešća u kapitalu drugih pravnih lica su učešća u Goša Trgovačko sportskom centru, od cca. 39 miliona, i u Goša Stanu, od cca. 15 miliona dinara.

Dugoročni finansijski plasmani na dan 31.12. odnose se na:

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Dugoročni krediti dati radnicima	16.724	17.945
Ukupno	**16.724**	**17.945**

Preduzeće je tokom 2009. i 2010. godine kupilo stanove koji su dodeljeni radnicima i odobreni su im dugoročni krediti. Redovno se vrši otplata rata kredita.

2.15. Zalihe

Struktura zaliha na dan 31.12. je sledeća:

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Zalihe materijala	173.190	198.530
Rezervni delovi	7.873	9.099
Alat i inventar	1.025	624
Nedovršena proizvodnja	454.783	970.946
Dati avansi	55.831	65.905
Ukupno	**692.702**	**1.245.104**

Vrednost zaliha sirovina i materijala je utvrdjena na osnovu metode prosečne cene. Nabavna vrednost zaliha uključuje vrednost iz fakture dobavljača, kao i transportne .i zavisne troškove nabavke, ukoliko ih ima. Zalihe nedovršene proizvodnje iskazane su po ceni koštanja.

2.16. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja i plasmani na dan 31.12. odnose se na:

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Kupci u zemlji - neto	29.121	326.410
Potraživanja po specifičnim poslovima	21.686	23.582
Kupci u inostranstvu - neto	102.814	410.905
Potraživanja od zaposlenih	7.455	3.995
Druga potraživanja	101.455	129.930
Ukupno	**262.531**	**894.822**

Potraživanja i plasmani, iskazani na dan 31.12.2013. godine, naplatom su znatno smanjena u odnosu stanja iskazana na dan 31.12.2012 godine. Potraživanja od domaćih kupaca, kao i kupaca iz inostranstva, čija su potraživanja na dan 31.12.2013. godine bila starija od 60 dana, ispravljena su na teret ostalih rashoda perioda (2012. – isto). Njihova tabelarna struktura prikazana je u Napomeni 2.12.

Kupci sa najvećim saldom:

Za potpunije informisanje akcionara i drugih korisnika izveštaja o reviziji od posebnog je značaja da se sagledaju kupci sa najvećim potraživanjima na dan 31.12.2013. godine, koji su dati u narednim tabelama:

Kupci u zemlji - bruto

R.br.	Naziv kupca	Mesto	Iznos u RSD 31.12.2013.
1.	TE – KO	KOSTOLAC	16.962.621,60
2.	RB KOLUBARA	LAZAREVAC	10.060.351,72
3.	JUGOIMPORT	BEOGRAD	5.613.543,83
4.	GOŠA ŠINSKA VOZILA	S. PALANKA	1.987.159,92
5.	REDUKTORI	NIŠ	1.386.224,64
6.	DRINA OTPAD	UŽICE	1.064.809,41
7.	ATB SEVER	SUBOTICA	538.782,00

Domaći kupci su na dan 31.2.2013. godine usaglašeni 91,90% putem IOS obrazaca i Zapisnika.

Kupci u inostranstvu - bruto

R.br.	Naziv kupca	Mesto	Iznos u RSD 31.12.2013.
1.	JORDAN REDUKTORI	JORDAN	44.612.973,22
2.	HANI	KOSOVO	27.442.097,28
3.	CONCORD	UKRAJINA	26.405.269,56
4.	HMO	ALŽIR	24.513.768,92
5.	NOVA TRGOVIJA	MAKEDONIJA	18.204.248,34
6.	TAKRAF	NEMAČKA	8.263.402,57
7.	SEVERSTAL	RUSIJA	7.609.140,10

Ino - kupci su na dan 31.2.2013. godine usaglašeni 87% putem IOS obrazaca i Zapisnika.

Na dan bilansiranja, saglasno poslovnoj politici Društva, sva potraživanja starija od 60 dana ispravljena su na teret ostalih rashoda perioda (Napomene 2.10. i 2.11).

2.17. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Sredstva na tekućem računu - din. račun.	25.620	7.554
Blagajna	11	1
Devizni račun	343.816	58.305
Oročena dinarska sredstva na računu	-	5.000
Oročena devizna sredstva na računu	-	113.718
Ukupno	**369.447**	**184.578**

2.18. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Porez na dodatu vrednost	12.392	7.658
Ukupno	**12.392**	**7.658**

2.19. Osnovni kapital

Struktura kapitala na dan 31.12.2013. godine je sledeća:

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Akcijski kapital	1.409.846	1.409.823
Ostali osnovni kapital	14.152	14.152
Ukupno	**1.423.998**	**1.423.975**

2.20. Rezerve

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Emisiona premija	18.372	18.372
Ukupno	**18.372**	**18.372**

Emisiona premija je nastala trećom emisijom običnih akcija, kada je emitovano 29.438 akcija, kao razlika izmedju nominalne i prodajne vrednosti emitovanih akcija.

2.21. Nerasporedjena dobit

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Nerasporedjena dobit ranijih godina	52.626	76.012
Isplata dividende	-	(76.000)
Nerasporedjena dobit tekuće godine	8.719	52.614
Stanje 31.12.2013.	**61.345**	**52.626**

2.22. Dugoročni krediti

Obaveze po osnovu dugoročnih kredita su bilansirane prema sledećem:

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Dugoročni kredit u zemlji	401.964	923.961
Ukupno	**401.964**	**923.961**

Dugoročni kredit, čiji je dugoročni deo prikazan na dan 31.12.2013. godine u iznosu od Din. 401.964 hiljade, povučen je 2012. godine od Banka Intesa a.d. Beograd, da bi se realizovalo ulaganje u modernizaciju proizvodnog pogona (Napomena 2.13). Kredit je odobren na 84 meseca, uz grejs period od dve godine. Otplaćivaće se, po isteku grejs perioda, u 20 kvartalnih rata, počev od 05. juna 2014. godine. Kredit je pri otplati i obračunu kamate vezan za evro (EUR). Ugovorena kamatna stopa iznosi 3m. EURIBOR plus 3,86% p.a. (godišnje).

2.23. Kratkoročne finansijske obaveze

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Kratkoročni krediti u zemlji	459.714	337.175
Tekuće dospeće dugoročnih kredita	185.275	8.517
Ostale kratkoročne obaveze	4.273	60.738
Ukupno	**649.262**	**406.430**

Kratkoročni krediti, prikazani na dan 31.12.2013. godine, u sebi sadrže obaveze od Din. 442.519 hiljada, nastalih povlačenjem 5 kratkoročnih kredita od Banca Intesa a.d. Beograd, sa subvencionisanom kamatom. Svi su pri otplati, koja je u 2014. godini, i pri obračunu kamate, vezani za evro (EUR).

Ukupno kreditno zaduženje Društva, po osnovu kratkoročnih i dugoročnih kredita, smanjeno je urednom otplatom, saglasno ugovorenoj dinamici.

2.24. Obaveze iz poslovanja

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Primljeni avansi, depoziti i kaucije u zemlji	39.481	11.792
Primljeni avansi iz inostranstva	11.458	254.183
Dobavljači u zemlji	159.058	304.475
Dobavljači iz inostranstva	93.477	334.520
Ukupno	**303.474**	**904.970**

Dobavljači sa najvećim saldom:

Za potpunije informisanje akcionara i drugih korisnika izveštaja o reviziji od posebnog je značaja da se sagledaju dobavljači sa najvećim obavezama na dan 31.12.2013. godine, koji su dati u narednim tabelama:

Dobavljači u zemlji

R.br.	Naziv dobavljača	Mesto	Iznos u RSD 31.12.2013.
1.	IRMA PROJEKT	BEOGRAD	23.287.314,85
2.	ASTRA HEM	ŠABAC	12.448.984,76
3.	FLUIDOTEHNA	V. BANJA	8.897.134,82
4.	TIK SIQ	VALJEVO	6.987.332,58
5.	SINATRA	DOBANOVCI	6.880.076,78
6.	NOVUM	KIKINDA	6.671.672,50
7.	FAM	KRUŠEVAC	5.408.908,17

Usaglašavanje je vršeno putem IOS obrazaca i vraćenih IOS obrazaca je cca. 80%.

Dobavljači iz inostranstva

R.br.	Naziv dobavljača	Mesto	Iznos u RSD 31.12.2013.
1.	UNIONOCEL	ČEŠKA	22.497.780,19
2.	BEPRO	NEMAČKA	20.226.933,95
3.	OCHI	ČEŠKA	12.338.189,79
4.	EHG	AUSTRIJA	7.035.779,43
5.	TCL	AUSTRIJA	6.884.528,73
6.	SAPI	NEMAČKA	3.324.620,90
7.	DIANA CAR	SLOVENIJA	1.822.442,54

2.25. Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Obaveze za neto zarade i naknade	27.490	28.339
Obav. za porez i dopr.na zarade na teret zaposl.	10.715	11.183
Doprinosi na zarade na teret poslodavca	7.055	7.274
Ostale obaveze koje se refundiraju	35	41
Ostale kratkoročne obaveze	58	601
Ukupno	**45.353**	**47.438**

Zarade, ostala lična primanja, kao i doprinosi isplaćuju se redovno, svakog meseca.

2.26. Obaveze po osnovu javnih prihoda

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Obaveze po osnovu javnih prihoda	120	64
Ukupno	**120**	**64**

2.27. Odložene poreske obaveze

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Početno stanje – 1. januar	9.269	6.106
Povećanje u toku godine (Napomena 2.12)	1.768	3.163
Krajnje stanje – 31. decembar	**11.037**	**9.269**

2.28. Potencijalna sredstva i obaveze

Sudski sporovi

Na dan 31.12.2013. godine Preduzeće vodi 17 sudskih sporova i to uglavnom sa radnicima koji su tužili po raznim osnovama (naknada štete, poništenje rešenja o otkazu Ugovora o radu). Vrednost sporova iznosi 423.000,00 dinara. Preduzeće se javlja kao tužilac u sporu sa DP Azotara Pančevo, čija je vrednost 580.371,34 dinara. Postupak je završen u korist Preduzeća, ali je naplata neizvesna jer je tuženi otišao u stečaj.

Hipoteke nad osnovnim sredstvima

Preduzeće ima sledeće hipoteke:

- Na osnovu rešenja I Br. 779/98 Opštinskog suda u Smed. Palanci od 26.11.1998. godine, uknjiženo je založno pravo - hipoteka radi obezbedjenja potraživanja iz Ugovora broj 404/44 u visini od 800.000 dinara, a u korist "Investbanke" a.d. Beograd.
- Na osnovu rešenja I Br. 184/99 Opštinskog suda u Smed. Palanci od 26.04.1999. godine, uknjiženo je založno pravo radi obezbedjenja potraživanja iz Ugovora broj 404/1-99 u visini od 700.000 dinara, a u korist "Investbanke" a.d. Beograd.
- Na osnovu rešenja I Br. 479/2000 Opštinskog suda u Smed. Palanci od 27.11.2000. godine, uknjiženo je založno pravo - hipoteka radi obezbedjenja potraživanja iz Ugovora broj 404/6-00 u visini od 5.000.000 dinara, a u korist "Beogradske banke" a.d. Beograd.

Preduzeće je pomenute kredite otplatatilo banci, medjutim hipoteke još uvek stoje.

2.29. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja rizicima finansijskih instrumenata

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku (deviznom i kamatnom), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju umanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima.

Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje, obzirom da takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

U svom poslovanju Društvo je izloženo finansijskim rizicima i u tom sklopu izloženo je tržišnom riziku, koji se javlja kao devizni rizik i rizik od promene kamatnih stopa. Zadatak upravljanja tržišnim rizicima jeste da se upravlja i kontroliše izloženost tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa Društva.

Devizni rizik

Izloženost Društva deviznom riziku prvenstveno se odnosi na ostale dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, dugoročne i kratkoročne kredite, ostale dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze i obaveze iz poslovanja, izražene u stranoj valuti. Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza Društva u stranim valutama na dan izveštavanja je sledeća:

u RSD hiljada

	Imovina		**Obaveze**	
Izloženost – strana valuta	**2013.**	**2012.**	**2013.**	**2012.**
Izloženost u EUR	616.479	759.667	1.169.163	1.941.020
Ukupno	**616.479**	**759.667**	**1.169.163**	**1.941.020**

Na osnovu obelodanjene strukture imovine i obaveza u stranoj valuti, evidentno je da je Društvo osetljivo isključivo na promene deviznog kursa EUR .

U sledećoj tabeli prikazana je osetljivost Društva na apresijaciju i depresijaciju RSD za 10% u odnosu na pomenute strane valute. Stopa osetljivosti od 10% predstavlja procenu rukovodstva Društva u pogledu mogućih promena kursa RSD u odnosu na EUR.

u RSD hiljada

	2013.		**2012.**	
Izloženost u EUR	**+10%**	**-10%**	**+10%**	**-10%**
Imovina	678.127	554.831	835.634	683.700
Obaveze	(1.286.079)	(1.052.247)	(2.135.122)	(1.746.918)
Ukupno	**(607.952)**	**(479.416)**	**(1.299.488)**	**(1.063.218)**

Kamatni rizik

Društvo je izloženo riziku promene kamatnih stopa na sredstvima i obavezama kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta i Društvo nema na raspolaganju instrumente kojima bi ublažilo njegov uticaj. Međutim, Društvo, iako je koristilo i koristi značajna bankarska sredstva, ima ispodprosečne tržišne kamate stope, koje servisira, zajedno sa otplatom kredita, bez ugrožavanja svoje likvidnosti ili solventnosti.

Treba naglasiti da Društvo, zahvaljujući dobroj naplati od kupaca, redovno i/ili pre ugovorenog roka izmiruje svoje obaveze, kako prema dobavljačima, tako i prema banci koja ga finansijski prati putem kratkoročnih i dugoročnih kredita. Rezultat navedenog je da je ukupna zaduženost Društva na dan 31.12.2013. godine niža za oko 39,1% od ukupne zaduženosti na dan 31.12.2012. godine.

Struktura monetarnih sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, sa stanovišta izloženosti kamatnom riziku, data je u sledećem pregledu:

		u RSD hiljada
	2013.	**2012.**
Finansijska sredstva		
Nekamatonosna	27.806	23.071
Kamatonosna (fiksna kamatna stopa)	16.724	17.945
Kamatonosna (varijabilna kamatna stopa)	687.809	1.145.305
	732.339	**1.186.321**
Finansijske obaveze		
Nekamatonosne	45.473	47.502
Kamatonosne (fiksna kamatna stopa)	-	-
Kamatonosne (varijabilna kamatna stopa)	1.354.700	2.235.361
	1.400.173	**2.282.863**

Naredna tabela prikazuje analizu osetljivosti neto dobitka za tekuću poslovnu godinu na realno moguće promene u kamatnim stopama za 1% (2012. godine - 1%), počev od 1. januara. Povećanje odnosno smanjenje od 1% predstavlja realno moguću promenu kamatnih stopa, imajući u vidu postojeće tržišne uslove. Ova analiza primenjena je na finansijske instrumente Društva, koji su postojali na dan bilansa stanja i pretpostavlja da su sve ostale varijable nepromenjene. U tabeli se uzima 10% od zbira podnaslova varijabilne kamatne stope sredstava i obaveza i izračunava razlika finansijskih sredstava i obaveza.

				u RSD hiljada
	2013.		**2012.**	
	+1%	**-1%**	**+1%**	**-1%**
Finansijska sredstva	69.469	68.093	115.676	113.386
Finansijske obaveze	(136.825)	(134.115)	(225.771)	(221.301)
	(67.356)	**(66.022)**	**(110.095)**	**(107.915)**

Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak za Društvo. Kreditni rizik moće da obuhvata dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima.

U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Društvo je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom, u cilju određivanja njegovog boniteta. Na osnovu boniteta kupca, utvrđuje se iznos njegove maksimalne kreditne izloženosti, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Društva. Iznos maksimalne kreditne izloženosti revidira se najmanje jednom godišnje.

U slučaju povećanja iznosa dospelih potraživanja i, shodno tome, povećane izloženosti kreditnom riziku, Društvo primenjuje mehanizme predviđene poslovnom politikom.

Izloženost Društva kreditnom riziku ograničena je, uglavnom, na potraživanja od kupaca. Na dan bilansiranja vrednost ovih potraživanja se procenjuje i, saglasno poslovnoj politici Društva, vrši se ispravka vrednosti, na teret ostalih prihoda perioda, svih potraživanja nenaplaćenih duže od 60 dana. Obzirom na dobru naplatu potraživanja od kupaca i nematerijalna obezvređennja, kreditni rizik Društva nije bio niti jeste materijalno značajan.

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbeđuje da Društvo u svakom trenutku mora da ispunjava sve svoje dospele obaveze. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa priliva finansijskih sredstava i dospeća obaveza.

Ročnost dospeća finansijskih obaveza Društva može se prikazati na sledeći način:

u RSD hiljada

2013. godina	**Do 1 godine**	**Od 1 do 2 godine**	**Od 2 do 5 godina**	**Ukupno**
Dugoročni krediti	-	200.982	200.982	401.964
Kratkoročne finans. obaveze	649.262	-	-	649.262
Obaveze iz poslovanja	303.474	-	-	303.474
Ostale kratkoročne obaveze	45.473	-	-	45.473
	998.209	**200.982**	**200.982**	**1.400.173**

2012. godina	**Do 1 godine**	**Od 1 do 2 godine**	**Od 2 do 5 godina**	**Ukupno**
Dugoročni krediti	-	369.584	554.377	923.961
Kratkoročne finans. obaveze	406.430	-	-	406.430
Obaveze iz poslovanja	904.970	-	-	904.970
Ostale kratkoročne obaveze	47.502	-	-	47.502
	1.358.902	**369.584**	**554.377**	**2.284.863**

Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima, odnosno na najranijem datumu, kada Društvo treba da izmiri svoje obaveze.

2.30. Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja, učinci poslovnih promena i drugih događaja priznaju se u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski izveštaji, sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o tokovima gotovine), pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već i o obavezama, za isplatu gotovine u budućem periodu, i o resursima, koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu. Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

2.31. Poreski rizici

Poreski propisi Republike Srbije se često različito tumače i predmet su čestih izmena. Tumačenje poreskih propisa od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Usled toga, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina, odnosno poreske vlasti imaju pravo da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

2.32. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Kao što je već navedeno prethodno, Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

Smederevska Palanka
26. februar 2014.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

Ljiljana Kokotović

GOŠA Fabrika opreme i mašina AKCIONARSKO DRUŠTVO 1 SMEDEREVSKA PALANKA

Zakonski zastupnik

Srdan Dimitrijević

Finansijski izveštaji za 2013. godinu i Napomene, na stranama 3 do 29, jedinstvena su celina
Izveštaj ovlašćenog revizora sa Mišljenjem – strane 1 i 2

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA
ZA 2013. GODINU

"GOŠA FOM" AD SMEDEREVSKA PALANKA

Beograd, april 2014. godine

SADRŽAJ

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....1-2

BILANS USPEHA.....3
BILANS STANJA.....4
IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU.....5
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE.....6
NAPOMENE UZ FINANSIJSKI IZVEŠTAJ.....7
***OPŠTE INFORMACIJE O DRUŠTVU*..... 7**
***OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA*..... 7**
***NAJZNAČAJNIJE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE DRUŠTVA*..... 7**
***OBELODANJIVANJA UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE*..... 14-28**

SKUPŠTINI I UPRAVI AKCIONARSKOG DRUŠTVA
GOŠA FABRIKA OPREME I MAŠINA SMEDEREVSKA PALANKA

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Akcionarskog društva Goša Fabrika opreme i mašina Smederevska Palanka (u daljem tekstu Društvo), koji obuhvataju izveštaj o finansijskom položaju (bilans stanja) na dan 31. decembra 2013. godine i odgovarajući izveštaj o ukupnom poslovnom rezultatu (bilans uspeha), izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i računovodstvenim propisima Republike Srbije, kao i za one interne kontrole koje odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odabrani postupci zasnovani su na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg revizorskog mišljenja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA – Nastavak

Pozitivno mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Akcionarskog društva Goša Fabrika opreme i mašina Smederevska Palanka na dan 31. decembra 2013. godine, njegove rezultate poslovanja, promene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na navedeni dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije u primeni.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na sledeće:

1. Društvo ne vrši rezervisanja po osnovu otpremnina za radnike koji treba da idu u penziju, obzirom da su godišnja izdvajanja po navedenom osnovu približna.

Naše mišljenje ne sadrži rezervu po navedenom pitanju.

Ostala pitanja

1. Društvo je odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja o poslovanju, u skladu sa zahtevom Zakona o računovodstvu Republike Srbije (Službeni glasnik Republike Srbije broj 62/2013). Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima za poslovnu 2013. godinu. U vezi sa tim, naši postupci se sprovode u skladu sa Međunarodnim standardom revizije *720 – Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije*, i ograničeni smo na ocenu usaglašenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima.

Po našem mišljenju, Godišnji izveštaj o poslovanju u skladu je sa Finansijskim izveštajima koji su bili predmet revizije.

2. Reviziju finansijskih izveštaja za 2012. godinu Društva obavilo je drugo društvo za reviziju. Ovlašćeni revizor je 19. aprila 2013. godine o navedenim finansijskim izveštajima izrazio mišljenje sa rezervom u vezi neobračunavanja rezervisanja po osnovu otpremnina za radnike koji treba da idu u penziju.

Beograd, 09. april 2014. godine

Licencirani ovlašćeni revizor

dr Milovan Filipović

BILANS USPEHA ZA 2013. GODINU

(U hiljadama dinara)

	Napomena	2013.	2012.
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje	2.1	2.491.939	2.771.491
Prihodi od aktiviranja učinaka	2.1	177.779	266.381
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	2.1	-	301.594
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	2.1	(516.163)	-
Ukupni poslovni prihodi		**2.153.555**	**3.339.466**
Poslovni rashodi			
Nabavna vrednost prodate robe	2.2	(2.873)	(79)
Troškovi materijala	2.3	(752.792)	(1.412.446)
Troškovi zarada, naknada i lični rashodi	2.4	(629.561)	(690.455)
Amortizacija	2.5	(84.455)	(92.143)
Ostali poslovni rashodi	2.6	(622.583)	(1035.423)
Ukupni poslovni rashodi		**(2.092.264)**	**(3.230.546)**
POSLOVNI DOBITAK		**61.291**	**108.920**
Finansijski prihodi	2.7	59.985	114.297
Finansijski rashodi	2.8	(139.592)	(161.413)
Ostali prihodi	2.9	75.219	7.482
Ostali rashodi	2.10, 2.11	(46.416)	(13.509)
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	2.12	**10.487**	**55.777**
Odloženi poreski rashodi perioda	2.12	(1.768)	(3.163)
NETO DOBITAK	2.12	**8.719**	**52.614**

Smederevska Palanka
26. februar 2014.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

Ljiljana Kokotović

GOŠA Fabrika opreme i mašina AKCIONARSKO DRUŠTVO M 1 SMEDEREVSKA PALANKA

Zakonski zastupnik

Srđan Dimitrijević

Napomene na stranama 7 do 29 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja
Izveštaj ovlašćenog revizora sa mišljenjem – strane 1 i 2

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2013. GODINE

(U hiljadama dinara)

	Napomena	2013.	2012.
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	2.13	47.922	51.676
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.13	1.497.793	1.369.909
Dugoročni finansijski plasmani			
Učešća u kapitalu	2.14	15.403	15.402
Ostali dugoročni finansijski plasmani	2.14	16.724	17.945
Ukupni dugoročni finansijski plasmani		32.127	33.347
Ukupna stalna imovina		1.577.842	1.454.932
Obrtna imovina			
Zalihe	2.15	692.702	1.245.104
Potraživanja	2.16	262.531	894.822
Kratkoročni finansijski plasmani		11	11
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	2.17	369.447	184.578
Porez na dodatu vrednost	2.18	12.392	7.658
Ukupna obrtna imovina		1.337.083	2.332.173
UKUPNA AKTIVA		2.914.925	3.787.105
PASIVA			
Kapital			
Osnovni kapital	2.19	1.423.998	1.423.975
Rezerve	2.20	18.372	18.372
Nerasporedjeni dobitak	2.21	61.345	52.626
Ukupni kapital		1.503.715	1.494.973
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	2.22	401.964	923.961
Ukupne dugoročne obaveze		401.964	923.961
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	2.23	649.262	406.430
Obaveze iz poslovanja	2.24	303.474	904.970
Ostale kratkoročne obaveze	2.25	45.353	47.438
Obaveze za PDV, ostale javne prihode i PVR	2.26	120	64
Ukupne kratkoročne obaveze		998.209	1.358.902
Odložene poreske obaveze	2.27	11.037	9.269
UKUPNA PASIVA		2.914.925	3.787.105

Smederevska Palanka
26. februar 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

Ljiljana Kokotović

GOŠA Fabrika opreme i mašina AKCIONARSKO DRUŠTVO MP 1 SMEDEREVSKA PALANKA

Zakonski zastupnik

Srđan Dimitrijević

Napomene na stranama 7 do 29 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja
Izveštaj ovlašćenog revizora sa mišljenjem – strane 1 i 2

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA 2013. GODINU

(U hiljadama dinara)

		2013.	2012.
NOVČANI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
Prodaja i primljeni avansi		3.432.032	2.324.316
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti		7.030	12.666
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja		702	6.678
Ukupni prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		**3.439.764**	**2.343.660**
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
Isplate dobavljačima i dati avansi		(2.351.816)	(1.984.468)
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi		(591.710)	(692.954)
Plaćene kamate		(46.710)	(43.415)
Ukupni odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		**(2.990.236)**	**(2.720.837)**
NETO PRILIV/(ODLIV) GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	(I)	**449.528**	**(377.177)**
NOVČANI TOKOVI IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja			
Prodaja akcija i udela		-	1.061
Prodaja nekretnina i opreme		-	70.083
Ostali finansijski plasmani (neto priliv)		422	-
Ukupni prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		**422**	**71.144**
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja			
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme		(65.392)	(529.925)
Ukupni odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		**(65.392)**	**(529.925)**
NETO (ODLIV) GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA	(II)	**(64.970)**	**(458.781)**
NOVČANI TOKOVI IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)		-	635.379
Ukupni prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		-	**635.379**
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)		(167.599)	(103.155)
Isplaćene dividende		-	(76.000)
Ukupni odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		**(167.599)**	**(179.155)**
NETO (ODLIV)/PRILIV GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA	(III)	**(167.599)**	**456.224**
Ukupni prilivi gotovine		3.440.186	3.050.183
Ukupni odlivi gotovine		(3.223.227)	(3.429.917)
NETO PRILIV(ODLIV) GOTOVINE OD 01.01. DO 31.12.	(I+II+III)	**216.959**	**(379.734)**
Gotovina na dan 01. januara		184.578	544.738
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine		50.811	97.718
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine		(82.901)	(78.144)
GOTOVINA NA DAN 31. DECEMBRA		**369.447**	**184.578**

Smederevska Palanka

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

Ljiljana Kokotović

MP

Zakonski zastupnik

Srdan Dimitrijević

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU ZA 2013. GODINU

(U hiljadama dinara)

	Akcionarski kapital	Ostali kapital	Emisiona premija	Neraspoređeni dobitak	UKUPNO
Stanje 01. januara 2012.	**1.409.823**	**14.152**	**18.372**	**76.012**	**1.518.359**
Raspodela dividendi	-	-	-	(76.000)	(76.000)
Neto dobitak za poslovnu 2012. godinu	-	-		52.614	52.614
Stanje 31. decembra 2012.	**1.409.823**	**14.152**	**18.372**	**52.626**	**1.494.973**
Povećanje	23	-	-	-	23
Neto dobitak za poslovnu 2013. godinu	-	-	-	8.719	8.719
Stanje 31. decembra 2013.	**1.409.846**	**14.152**	**18.372**	**61.345**	**1.503.715**

Smederevska Palanka
26. februar 2014.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

Ljiljana Kokotović

Zakonski zastupnik

Srdan Dimitrijević

Opšte informacije o društvu

Goša – "Fabrika opreme i mašina" d.o.o. iz Smederevske Palanke je osnovano 16.07.1990. godine kao društvo sa ograničenom odgovornošću. Preduzeće je privatizovano 04.01.2006. godine i od tada posluje kao Akcionarsko društvo Goša Fabrika opreme i mašina Smerevska Palanka, registrovano pod brojem BD.106682/06 od 04.01.2006. godine, pod poreskim indentifikacionim brojem 101401234, PDV brojem 108933081 i šifrom delatnosti broj 2822 - proizvodnja opreme za podizanje i prenošenje.

Pored navede pretežne delatnosti društvo obavlja i sledeće delatnosti: Proizvodnja metalnih konstrukcija i delova konstrukcije, proizvodnja ležajeva reduktora, proizvodnja mašina za metalurgiju, proizvodnja mašina za gradjevinsko projektovanje gradjevinskih i drugih objekata, inženjering i gradjevinarstvo.

Prema propisanim kriterijumima za razvrstavanje društvo je 31.12.2012. i 2013. godine rezvrstano u velika pravna lica.

Osnova za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaj Goše Fom a.d. iz Smederevske Palanke za obračunski period koji se završava 31.12.2013. godine sastavljeni su po svim materijalnim značajnim pitanjima, u skladu sa Medjunarodnim računovodstvenim standardima, Medjunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MRS/MSFI), Zakonom o računovodstvu i reviziji (Sl. glasnik Republike Srbije broj 46/2006), kao i drugim podzakonskim propisima donetim na osnovu tog Zakona, i izabranim i usvojenim računovodstvenim politikama koje su utvrdjene Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama. Svi podaci su u hiljadama dinara (RSD) osim ukoliko nije drukčije navedeno.

I RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Računovodstvene politike su posebna načela, osnovi, konvencije, pravila i praksa koje je usvojilo preduzeće za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa Medjunarodnim standardima finansijskog izveštavanja. Usvojene računovodstvene politike odnose se na priznavanje, ukidanje priznavanja, merenje i procenjivanje sredstava, obaveza, prihoda i rashoda preduzeća.

1.1. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez fizičkog obeležja. Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podležu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 Nematerijalna ulaganja, imaju korisni vek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke ulaganja je veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici, prema poslenjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike. Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava uslove iz stava 2. ovog člana priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo. Početno merenje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja.

Naknadno merenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po troškovnom modelu iz MRS 38 Nematerijalna ulaganja, odnosno po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu kumuliranje amortizacije i obezvredjenja. Amortizacija nematerijalnih ulaganja koja podležu amortizaciji vrši se primenom proporcionalnog metoda u zavisnosti od roka njegovog korisnog veka trajanja.

1.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podležu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove za priznavanje propisane MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, čiji je korisni vek trajanja je duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke sredstva je veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici prema poslenjem objavljenom podatku Republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznavanje kao stalno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. U nabavnu vrednost, odnosno cenu koštanja nekretnine, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavek tih sredstava ako su ispunjeni uslovi za primenu dopuštenog alternativnog postupka iz MRS 23 Troškovi pozajmljivanja, iz člana 35 ovog Pravilnika.

Naknadno merenje nakon početnog priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po troškovnom modelu iz MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, odnosno po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvredjenja.

1.3. Alat i sitan inventar

Kao stalno sredstvo priznaju se i podležu amortizaciji sredstva alata i sitnog inventara, čiji je korisni vek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke sredstva je veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog organa nadležnog za poslove statistike. Sredstva alata i sitnog inventara, za koje ovim pravlnikom nije propisana stopa amortizacije, iskazuju se kao oprema na posebnom analitičkom računu. Ako je njihova pojedinačna nabavna vrednost manja od 50.000 dinara otpisuju se po godišnjoj stopi od 50%. Za ostala sredstva utvrdjuje se stopa koja proističe iz procenjenog veka korisne upotrebe. Sredstva alata i inventara koja ne zadovoljavaju ove uslove iskazuju se kao obrtna sredstva (zalihe).

1.4. Rezervni delovi

Kao stalno sredstvo priznaju se rezervni delovi, čiji je korisni vek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog organa nadležnog za poslove statistike. Takvi rezervni delovi, po ugradnji, uvećavaju knjigovodstvenu vrednost sredstva u koje su ugradjeni. Rezervni delovi koji ne zadovoljavaju ove uslove prilikom ugradnje iskazuju se kao trošak poslovanja.

1.5. Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i učešća u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti i zajmovi zavisnim, povezanim i drugim pravnim licima, dugoročni krediti u zemlji i inostranstvu, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća i ostali dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani predstavljaju finansijska srdstva koja se prilikom početnog priznavanja mere po njihovoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost nadoknade koja je data za njih. Transakcioni troškovi uključuju se u početno merenje svih finansijskih sredstava.

1.6. Zalihe

Zalihe su sredstva koja se u obliku materijala ili pomoćnih sredstava troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga. Zalihe obuhvataju:
- osnovni i pomoćni materijal koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje;
- nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku;
- gotove proizvode koje je proizvelo preduzeće i

Zalihe materijala, nedovršene proizvodnje, gotovih proizvoda i robe, računovodstveno se obuhvataju u skladu sa MRS 2 Zalihe.

1.6.1. Zalihe materijala

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mere se po nabavnoj vrednosti ili po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža. Zalihe materijala koji je proizveden kao sopstveni učinak preduzeća mere po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti ako je niža.

Nabavnu vrednost ili cenu koštanja zaliha čine svi troškovi nabavke, troškovi proizvodnje (konverzije) i drugi troškovi nastali dovodjenjem zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Troškovi nabavke materijala obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje preduzeće može naknadno da povrati od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koje se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrdjivanju troškova nabavke.

Kada se materijal proizvodi kao proizvod sopstvene proizvodnje i dalje koristi u narednoj fazi procesa proizvodnje, njegova procena vrši se u visini troškova proizvodnje tih zaliha, a najviše do neto prodajne vrednosti tih zaliha.

Materijal se otpisuje ispod troškova nabavke, odnosno cene koštanja i utvrdjuje gubitak zbog obezvredjivanja ako se očekuje da će gotovi proizvodi u koje će biti ugradjen materijal biti prodati po neto prodajnoj ceni nižoj od cene koštanja (troškova proizvodnje) gotovih proizvoda.

Kao aproksimacija za neto prodajnu vrednost gotovih proizvoda u koje će biti ugradjen odnosni materijal, za svrhe utvrdjivanja gubitaka zbog obezvredjenja, koristi se trošak zamene materijala, odnosno nabavna cena ili cena koštanja tog ili sličnog materijala na dan utvrdjivanja obezvredjenja.

Procenu neto prodajne vrednosti zaliha materijala, vrši se po metodi prosečne ponderisane cene. Utvrdjivanje ponderisane prosečne cene vrši se posle svakog novog ulaza materijala.

Ako se zalihe materijala vode po planskim nabavnim cenama, obračun odstupanja u cenama vrši se tako da vrednost izlaza materijala i vrednost materijala na zalihama bude iskazana po metodi prosečne ponderisane cene.

1.6.2. Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda nastaju kao rezultat proizvodnog procesa preduzeća pa se shodno tome i vrednuju po ceni koštanja, odnosno po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža. Troškovi sadržani u zalihama nedovršene proizvodnje i gotovim proizvodima, obuhvataju troškove koji su direktno povezani sa jedinicama proizvoda, kao i fiksne i promenljive režijske troškove proizvodnje. Fiksni režijski troškovi su oni indirektni troškovi proizvodnje koji su relativno konstantni, bez obzira na obim proizvodnje, za razliku od promenljivih režijskih troškova koji se menjaju srazmerno promeni obima proizvodnje. Pošto trošak proizvodnje svakog proizvoda ne može posebno da se odredi dodeljuje se proizvodima na racionalnoj osnovi.

Pripadajući deo indirektnih troškova koji se uključuje u cenu koštanja na računima grupa 51 do 55 kao i u knjigovodstvu troškova i učinaka iskazuju se na teret računa grupe 95 i računa 982. Obračun troškova i učinaka vrši se pri sastavljanju obaveznih finansijskih izveštaja na kraju poslovne godine.

1.7. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca povezanih (matičnog, zavisnih i pridruženih) i ostalih pravnih i fizičkih lica u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga. Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana bilansa.

Kratkoročna potraživanja od kupaca mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda.

Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema srednjem važećem kursu NB, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Indirektan otpis, odnosno ispravka vrednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda preko računa ispravne vrednosti vrši se kod potraživanja od kupaca kod kojih je od roka za njihovu naplatu prošlo najmanje 60 dana, a prema proceni rukovodstva.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi Izvršnii odbor preduzeća.

Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda se vrši ukoliko je nenaplativnost izvesna i dokumentovana - preduzeće nije uspelo sudskim putem da izvrši njihovu naplatu i potraživanje je prethodno bilo uključeno u prihode preduzeća. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi Izvršni odbor preduzeća.

Kratkoročni finansijski plasmani i hartije od vrednosti kojima se trguje iskazuju se po amortizovanoj vrednosti, ne uzimajući u obzir nameru preduzeća da ih drži do dospeća. Hartije od vrednosti kojima se trguje, odnosno koje su kupljene radi dalje prodaje iskazuju se po fer (tržišnoj) vrednosti. Efekti promene fer (tržišne) vrednosti obuhvataju se kao rashodi i prihodi perioda.

1.8. Obaveze

Obavezama smatraju se dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, dugoročni krediti, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, kratkoročni krediti i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izveštaja.

Svaka ugovorna obaveza je obaveza koja predstavlja:

a) predaju gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom preduzeću ili
b) razmenu finansijskih instrumenata sa drugim preduzećem, pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju za plaćanje u periodu dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izveštaja. Deo dugoročnih obaveza koji dospeva za plaćanje u periodu kraćam od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izveštaja iskazuju se kao kratkoročne obaveze.

Preduzeće može da ima ugovornu obavezu koja može da se izmiri bilo plaćanjem finansijskim sredstvima, bilo plaćanjem sopstvenim akcijama, U tom slučaju, ukoliko broj akcija koji je potreban za izmirenje obaveza varira sa promenama njihove poštene vrednosti, tako da se plaćanje vrši u iznosu poštene vrednosti akcija koji je jednak iznosu ugovorne obaveze, imalac obaveze nije izložen dobitku ili gubitku nastalom usled promene cena njegovih akcija. Takva obaveza se računovodstveno obuhvata kao finansijska obaveza preduzeća.

Prilikom početnog priznavanja, preduzeće meri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrednosti, koja predstavlja poštenu vrednost nadoknade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno merenje svih finansijskih obaveza.

Nakon početnog priznavanja, preduzeće meri sve finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti, osim obaveze koje drži radi trgovanja i derivata koje predstavljaju obaveze koje meri po poštenoj vrednosti.

Obaveze u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom, procenjuju se na dan sastavljanja finansijskih izveštaja po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Razlike koje se tom prilokom obračunaju obuhvataju se kao rashodi i prihodi perioda. Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vapariničnog poravnanja i slično, vrši se direktnim otpisivanjem.

1.9. Dugoročna rezervisanja

Dugoročno rezervisanje se priznaje kada: a) preduzeće ima obavezu (pravnu ili stvarnu), koja je nastala kao rezultat prošlog dogadjaja, b) je verovatno da će odliv resursa koje sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza, i c) iznos obaveze može pouzdano da se proceni. Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, rezervisanja za troškove restrukturiranja preduzeća rezervisanja za penzije, i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih), nastalih kao rezultat prošlih dogadjaja, za koje je verovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi, radi njihovog izmirivanja i koje se mogu pouzdano proceniti (na primer, sporovi u toku), kao i rezervisanja za izdate garancije i druga jemstva.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama, a njihovo smanjenje, odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja se razlikuju od drugih obaveza kao što su, na primer, obaveze prema dobavljačima i obračunate obaveze, jer je kod njih prisutna neizvesnost u pogledu roka nastanka ili iznosa budućih izdataka koji su potrebni za izmirenje. Merenje razervisanja vrši se u iznosu koji je priznat kao rezervisanje i on predstavlja najbolju procenu izdatka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja. Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da održavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

Tamo gde je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Zbog vremenske vrednosti novca, rezervisanja u vezi sa odlivima gotovine koji nastaju odmah posle dana bilansa stanja štetnija su od onih gde odlivi gotovine u istom iznosu nastaju kasnije. Rezervisanja se, dakle, diskontuju, tamo gde je učinak značajan. Diskontna stopa je stopa pre oporezivanja koja održava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizika specifičnih za obavezu. Diskontna stopa ne održava rizike za koje su procene budućih tokova gotovine korigovane.

1.10. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja preduzeća obuhvataju se po osnovnom postupku u skladu sa MRS 23 Troškovi pozajmljivanja, odnosno na teret rashoda perioda u kome su nastali, osim u meri u kojoj se kapitalizuju kada se obuhvataju po dopuštenom alternativnom postupku.

Kapitalizacija kamate i drughih troškova pozajmljivanja u skladu sa dopuštenim alternativnim postupkom iz MRS 23 Troškova pozajmljivanja vrši se kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja neposredno mogu pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobvljava za upotrebu, kada je verovatno da će ti troškovi doneti preduzeću buduće ekonomske koristi i kada mogu da se pouzdano izmere. Ukoliko svi navedeni uslovi za kapitalizaciju kamate nisu ispunjenii kamata i troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

1.11. Prihodi i rashodi

Prihodi obuhvataju prihode od redovnih aktivnosti preduzeća i dobitke. Prihode čine prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od subvencija, dotacija regresa, kompenzacija i povraćaj dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi doprinosa i drugi prihodi.

Dobici predstavljaju ekonomske koristi i prikazuju se na neto osnovi nakon umanjenja za odgovarajuće rashode. Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz redovnih aktivnosti preduzeća i gubitke. U rashode spadaju: troškovi direktnog materijala i robe, troškovi ostalog materijala, proizvodne usluge, rezervisanja, amortizacija, nematerijlani troškovi, porezi i doprinosi, zarade i ostali lični rashodi. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i prikazuju se na neto osnovu, nakon umanjenja za odgovarajuće prihode. Rashodi se priznaju u periodu u kome su nastali i direktno se povezuju sa nastalim prihodima. Direktor preduzeća je, u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, odgovoran za poštovanje zakonitosti u radu celog preduzeća. Bilans stanja na dan 31 decembar 2003 godine predstavlja početni bilans stanja u skladu sa MRS/MSFI, a datum prelaska na primenu MRS/MSFI je 01. januar 2004. godine.

1.12. Devizni kursevi

Zvanični kursevi za valute na dan 31.12.2013. godine koje su od značaja za poslovanje Preduzeća i koje su korišćene za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, bili su sledeći:

	31.12.2013.	**31.12.2012.**
EUR	114,6421	113,7183
USD	83,1282	86,1763
GBP	136,9679	139,1901
CHF	93,5472	94,1922

II NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

NAPOMENE UZ BILANS USPEHA

2.1. Poslovni prihodi

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Prihodi od prodaje robe i usluga na domaćem tržištu	388.468	388.826
Prihodi od prodaje robe i usluga na ino - tržištu	2.103.471	2.382.665
Smanjenje zaliha učinaka	(516.163)	-
Povećanje zaliha učinaka	-	301.594
Prihodi od aktivnih učinaka i robe	177.779	266.381
Ukupno	**2.153.555**	**3.339.466**

2.2. Nabavna vrednost prodate robe

Tokom godine vršena je neznatna prodaja sirovina i materijala u visini 2873 dinara i to uglavnom prodaja otpadnog gvoždja.

2.3. Troškovi materijala

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Troškovi materijala za izradu	684.325	1.335.906
Troškovi ostalog materijala	3.999	5.565
Troškovi goriva i energije	64.468	70.975
Ukupno	**752.792**	**1.412.446**

Troškovi materijala se vode po prosečim cenama. Oni su znatno smanjeni u odnosu na prethodnu godinu, što je posledica manjeg obima proizvodnje.

2.4. Troškovi zarada, naknada i ostali lični rashodi

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Troškovi bruto zarada i naknade zarada	490.319	535.100
Troškovi dopr. na zarade i nakn. na teret slodavca	88.016	97.419
Troškovi na osnovu ugovora	2.507	2.896
Ostali lični radhodi i naknade	48.719	55.040
Ukupno	**629.561**	**690.455**

Troškovi zarada su niži u odnosu na prethodnu godinu. Isplata ličnog dohotka je redovna. Vrši se dva puta mesečno (akontacija ličnog dohotka i razlika).

2.5. Troškovi amortizacije i rezervisanja

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Amortizacija nematerijalnih ulaganja	3.856	3.848
Amortizacija gradjevinskih objekata	14.952	14.932
Amortizacija opreme	65.647	73.363
Ukupno	**84.455**	**92.143**

Amortizacija se vrši po proporcionalnoj metodi.

2.6. Ostali poslovni rashodi

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Troškovi usluga na izradi učinaka	372.409	792.589
Troškoi transportnih usluga	160.622	152.229
Troškovi održavanja objekata i opreme	14.505	13.335
Troškovi zakupa	9.490	3.763
Troškovi sajmova	20	199
3Troškovi reklame i propagande	3.831	1.328
Troškovi reprezentacije	4.651	11.027
Troškovi osiguranja	2.826	3.252
Troškovi platnog prometa	7.943	8.855
Troškovi poreza	4.109	3.932
Ostali nematerijalni troškovi	42.177	44.914
Ukupno	**622.583**	**1.035.423**

2.7. Finansijski prihodi

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Prihodi od kamate	8.457	12.666
Pozitivne kursne razlike	50.811	97.718
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	717	3.876
Ostali finansijski prihodi	-	37
Ukupno	**59.985**	**114.297**

2.8. Finansijski rashodi

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Rashodi kamata	48.285	43.414
Negativne kursne razlike	82.902	78.145
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	8.405	39.854
Ukupno	**139.592**	**161.413**

2.9. Ostali prihodi

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Naplaćena otpisana potraživanja	26.505	5.566
Prihodi po osn. efek. ugov. zašt. od rizika osim val.klauz.	796	457
Prihodi od smanjenja obaveza	2.344	116
Ostlai prihodi	45.574	1.343
Ukupno	**75.219**	**7.482**

2.10. Ostali rashodi

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Obezvređenja potraživanja od ino - kupaca	36.185	13.509
Obezvređenje potraživanja od domaćih kupaca	818	-
Obezvređenje anavsa datih u inostranstvu	7.862	-
Obezvredjenja ostalih potraživanja	1.551	-
Ukupno	**46.416**	**13.509**

Društvo svake godine, na dan bilansiranja, vrši ispravku vrednosti potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 60 dana od dana valute za plaćanje, na teret ostalih rashoda.

2.11. Struktura obezvređenih potraživanja

Ispravka vrednosti neusaglašenih i nenaplaćenih potraživanja od domaćih kupaca, izvršena na teret ostalih rashoda sa stanjem na dan 31.12.2013. godine, može se prikazati na sledeći način:

Obezvređena, neusaglašena potraživanja od domaćih kupaca, ispravljena na teret ostalih rashoda perioda	Iznos u RSD 31.12.2013.
GOŠA ŠINSKA VOZILA	477.373,60
PAPIRPAK	336.540,36
EKOCENTRIK	4.500,00
Ukupno	**818.413,96**

Ispravka vrednosti neusaglašenih i nenaplaćenih potraživanja od ino - kupaca, izvršena na teret ostalih rashoda sa stanjem na dan 31.12.2013. godine, može se prikazati na sledeći način:

Obezvređena, neusaglašena potraživanja od ino - kupaca, ispravljena na teret ostalih rashoda perioda	**Iznos u EUR**	**Iznos u RSD 31.12.2013.**
FAM MAGDEBURG	5.988,00	686.476,89
NOVA TRGOVIJA	143.792,00	16.484.616,84
KEMOTEHNA	700,00	80.249,47
HMO ALŽIR	32.682,79	3.746.823,68
HMO ALŽIR	86.769,93	9.947.486,99
HMO TUNIS	25.420,00	2.914.202,18
THYSSEN KRUPP	1.704,43	195.399,43
THYSSEN KRUPP	2.250,01	257.945,87
THYSSEN KRUPP	7.948,00	911.175,41
TAKRAF	7.380,45	846.110,29
HMO ALŽIR	1.000,00	114.642,10
Ukupno	**315.635,61**	**36.185.129,15**

Iznos obezvređenja od Din. 7.862 hiljada je avans dat društvu Richard Welter GmbH, Nemačka.

2.12. Dobitak

u RSD hiljada

Opis	**2013**	**2012**
Dobitak iz redovnog poslovanja	10.487	55.777
Razlike između knjigovodstvene vrednosti imovine i njene poreske osnovice (Napomena 2.27)	1.768	3.163
Ukupno	**8.719**	**52.614**

NAPOMENE UZ BILANS STANJA

2.13. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja

Vrednost nematerijalnih ulaganja na dan 31.12.2013. godine odnosi se na:

u RSD hiljada

Opis	**Nabavna vrednost**	**Ispravka vrednosti**	**Sadašnja vrednost**
Ostala nematerijalna ulaganja	77.208	(29.286)	47.922
Ukupno	**77.208**	**(29.286)**	**47.922**

Ostala nematerijalna ulaganja predstavljaju ulaganja u softver.

PROMENE NA NEMATERIJALNIM ULAGANJIMA

u RSD hiljada

R. br.	Opis dinamike promena	Ulaganja u razvoj	Koncesije patenti i licence	Ostala nema-terijalna ulaganja	Nemat. ulaganja u pripremi	Avansi za nem. ulaganja	Ukupno
1.	Nabavna vrednost			77.107			77.107
2.	Nova ulaganja			102			102
3.	Amortizacija			(29.287)			(29.287)
4.	**Stanje 31.12.2013.**			**47.922**			**47.922**

Vrednost nekretnine, postrojenja i opreme na dan 31.12.2013. godine odnosi se na:

u RSD hiljada

Opis	Nabavna vrednost	Ispravka vrednosti	Sadašnja vrednost
Zemljište	13.823	-	13.823
Gradjevinski objekti	827.592	(462.575)	365.017
Postrojenja i oprema	1.899.566	(1.418.007)	481.559
Osnovna sredstva u pripremi	637.393	-	637.393
Ukupno	**3.378.374**	**(1.880.582)**	**1.497.792**

STRUKTURA SADAŠNJE VREDNOSTI OSNOVNIH SREDSTAVA

Opis	Iznos u RSD hiljada	Struktura (%)
Zemljište	13.823	0,93
Gradjevinski objekti	365.017	24,37
Oprema	481.559	32,15
Osnovna sredstva u pripremi	637.393	42,55
Ukupno	**1.497.792**	**100,00**

Osnovna sredstva u pripremi odnose se na modernizaciju i proširenje proizvodnog pogona (Projekat peskara i farbara i Projekat kranovi), koji je u toku od 2012. godine. Navedeni Projekti se najvećim delom finansiraju iz duroročnog bankarskog kredita (Napomena 2.22).

U cilju potpunijeg informisanja korisnika izveštaja o reviziji, dajemo analitičke podatke o nastalim promenama u izveštajnom periodu.

PROMENE NA OSNOVNIM SREDSTVIMA

u RSD hiljada

R. br.	Opis dinamike promena	Zem-ljište	Gradj. objekti	Oprema	Invest. u toku	Avansi za nek. i post.	Ukupno
I	**NABAVNA VREDNOST**						
1.	Stanje 01.01.2013.	13.823	825.570	1.799.257	540.054	357	3.179.061
2.	Nova ulaganja	-	357	104.433	105.599	-	210.389
3.	Otudjenja i rashodovanje	-	(6.594)	(4.124)	-	(357)	(11.075)
4.	Prenos sa invest.u toku	-	8.260	-	(8.260)	-	-
5.	Ostalo	-	-	-	-	-	-
6.	**Stanje 31.12.13.**	**13.823**	**827.593**	**1.899.566**	**637.393**	**-**	**3.378.375**
II	**ISPRAVKA VREDNOSTI**						
7.	Stanje 01.01.2013.	-	(452.670)	(1.356.482)	-	-	(1.809.152)
8.	Amortizacija	-	(14.952)	(65.647)	-	-	(80.599)
9.	Otudjenja i rashodovanje		5.047	4.122			9.169
10.	**Stanje 31.12.13.**	**-**	**(462.575)**	**(1.418.007)**	**-**	**-**	**(1.880.582)**
III	**SADAŠANJA VREDNOST**						
	Stanje 31.12.2013.	**13.823**	**365.018**	**481.559**	**637.393**	**-**	**1.497.793**
	Stanje 31.12.2012.	13.823	372.900	442.775	540.054	357	1.369.909

2.14. Učešće u kapitalu i ostali dugoročni finansijski plasmani

Učešća u kapitalu na dan 31.12. odnose se na:

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Učešće u kapitalu ostalih pr.lica i druge hartije od vredn.raspoložive za prodaju	54.310	54.045
Obezvredjenje učešća u kapitalu	(38.907)	(38.643)
Ukupno	**15.403**	**15.402**

Najveća učešća u kapitalu drugih pravnih lica su učešća u Goša Trgovačko sportskom centru, od cca. 39 miliona, i u Goša Stanu, od cca. 15 miliona dinara.

Dugoročni finansijski plasmani na dan 31.12. odnose se na:

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Dugoročni krediti dati radnicima	16.724	17.945
Ukupno	**16.724**	**17.945**

Preduzeće je tokom 2009. i 2010. godine kupilo stanove koji su dodeljeni radnicima i odobreni su im dugoročni krediti. Redovno se vrši otplata rata kredita.

2.15. Zalihe

Struktura zaliha na dan 31.12. je sledeća:

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Zalihe materijala	173.190	198.530
Rezervni delovi	7.873	9.099
Alat i inventar	1.025	624
Nedovršena proizvodnja	454.783	970.946
Dati avansi	55.831	65.905
Ukupno	**692.702**	**1.245.104**

Vrednost zaliha sirovina i materijala je utvrdjena na osnovu metode prosečne cene. Nabavna vrednost zaliha uključuje vrednost iz fakture dobavljača, kao i transportne .i zavisne troškove nabavke, ukoliko ih ima. Zalihe nedovršene proizvodnje iskazane su po ceni koštanja.

2.16. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja i plasmani na dan 31.12. odnose se na:

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Kupci u zemlji - neto	29.121	326.410
Potraživanja po specifičnim poslovima	21.686	23.582
Kupci u inostranstvu - neto	102.814	410.905
Potraživanja od zaposlenih	7.455	3.995
Druga potraživanja	101.455	129.930
Ukupno	**262.531**	**894.822**

Potraživanja i plasmani, iskazani na dan 31.12.2013. godine, naplatom su znatno smanjena u odnosu stanja iskazana na dan 31.12.2012 godine. Potraživanja od domaćih kupaca, kao i kupaca iz inostranstva, čija su potraživanja na dan 31.12.2013. godine bila starija od 60 dana, ispravljena su na teret ostalih rashoda perioda (2012. – isto). Njihova tabelarna struktura prikazana je u Napomeni 2.12.

Kupci sa najvećim saldom:

Za potpunije informisanje akcionara i drugih korisnika izveštaja o reviziji od posebnog je značaja da se sagledaju kupci sa najvećim potraživanjima na dan 31.12.2013. godine, koji su dati u narednim tabelama:

Kupci u zemlji - bruto

R.br.	Naziv kupca	Mesto	Iznos u RSD 31.12.2013.
1.	TE – KO	KOSTOLAC	16.962.621,60
2.	RB KOLUBARA	LAZAREVAC	10.060.351,72
3.	JUGOIMPORT	BEOGRAD	5.613.543,83
4.	GOŠA ŠINSKA VOZILA	S. PALANKA	1.987.159,92
5.	REDUKTORI	NIŠ	1.386.224,64
6.	DRINA OTPAD	UŽICE	1.064.809,41
7.	ATB SEVER	SUBOTICA	538.782,00

Domaći kupci su na dan 31.2.2013. godine usaglašeni 91,90% putem IOS obrazaca i Zapisnika.

Kupci u inostranstvu - bruto

R.br.	Naziv kupca	Mesto	Iznos u RSD 31.12.2013.
1.	JORDAN REDUKTORI	JORDAN	44.612.973,22
2.	HANI	KOSOVO	27.442.097,28
3.	CONCORD	UKRAJINA	26.405.269,56
4.	HMO	ALŽIR	24.513.768,92
5.	NOVA TRGOVIJA	MAKEDONIJA	18.204.248,34
6.	TAKRAF	NEMAČKA	8.263.402,57
7.	SEVERSTAL	RUSIJA	7.609.140,10

Ino - kupci su na dan 31.2.2013. godine usaglašeni 87% putem IOS obrazaca i Zapisnika.

Na dan bilansiranja, saglasno poslovnoj politici Društva, sva potraživanja starija od 60 dana ispravljena su na teret ostalih rashoda perioda (Napomene 2.10. i 2.11).

2.17. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Sredstva na tekućem računu - din. račun.	25.620	7.554
Blagajna	11	1
Devizni račun	343.816	58.305
Oročena dinarska sredstva na računu	-	5.000
Oročena devizna sredstva na računu	-	113.718
Ukupno	**369.447**	**184.578**

2.18. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Porez na dodatu vrednost	12.392	7.658
Ukupno	**12.392**	**7.658**

2.19. Osnovni kapital

Struktura kapitala na dan 31.12.2013. godine je sledeća:

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Akcijski kapital	1.409.846	1.409.823
Ostali osnovni kapital	14.152	14.152
Ukupno	**1.423.998**	**1.423.975**

2.20. Rezerve

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Emisiona premija	18.372	18.372
Ukupno	**18.372**	**18.372**

Emisiona premija je nastala trećom emisijom običnih akcija, kada je emitovano 29.438 akcija, kao razlika izmedju nominalne i prodajne vrednosti emitovanih akcija.

2.21. Nerasporedjena dobit

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Nerasporedjena dobit ranijih godina	52.626	76.012
Isplata dividende	-	(76.000)
Nerasporedjena dobit tekuće godine	8.719	52.614
Stanje 31.12.2013.	**61.345**	**52.626**

2.22. Dugoročni krediti

Obaveze po osnovu dugoročnih kredita su bilansirane prema sledećem:

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Dugoročni kredit u zemlji	401.964	923.961
Ukupno	**401.964**	**923.961**

Dugoročni kredit, čiji je dugoročni deo prikazan na dan 31.12.2013. godine u iznosu od Din. 401.964 hiljade, povučen je 2012. godine od Banka Intesa a.d. Beograd, da bi se realizovalo ulaganje u modernizaciju proizvodnog pogona (Napomena 2.13). Kredit je odobren na 84 meseca, uz grejs period od dve godine. Otplaćivaće se, po isteku grejs perioda, u 20 kvartalnih rata, počev od 05. juna 2014. godine. Kredit je pri otplati i obračunu kamate vezan za evro (EUR). Ugovorena kamatna stopa iznosi 3m. EURIBOR plus 3,86% p.a. (godišnje).

2.23. Kratkoročne finansijske obaveze

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Kratkoročni krediti u zemlji	459.714	337.175
Tekuće dospeće dugoročnih kredita	185.275	8.517
Ostale kratkoročne obaveze	4.273	60.738
Ukupno	**649.262**	**406.430**

Kratkoročni krediti, prikazani na dan 31.12.2013. godine, u sebi sadrže obaveze od Din. 442.519 hiljada, nastalih povlačenjem 5 kratkoročnih kredita od Banca Intesa a.d. Beograd, sa subvencionisanom kamatom. Svi su pri otplati, koja je u 2014. godini, i pri obračunu kamate, vezani za evro (EUR).

Ukupno kreditno zaduženje Društva, po osnovu kratkoročnih i dugoročnih kredita, smanjeno je urednom otplatom, saglasno ugovorenoj dinamici.

2.24. Obaveze iz poslovanja

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Primljeni avansi, depoziti i kaucije u zemlji	39.481	11.792
Primljeni avansi iz inostranstva	11.458	254.183
Dobavljači u zemlji	159.058	304.475
Dobavljači iz inostranstva	93.477	334.520
Ukupno	**303.474**	**904.970**

Dobavljači sa najvećim saldom:

Za potpunije informisanje akcionara i drugih korisnika izveštaja o reviziji od posebnog je značaja da se sagledaju dobavljači sa najvećim obavezama na dan 31.12.2013. godine, koji su dati u narednim tabelama:

Dobavljači u zemlji

R.br.	Naziv dobavljača	Mesto	Iznos u RSD 31.12.2013.
1.	IRMA PROJEKT	BEOGRAD	23.287.314,85
2.	ASTRA HEM	ŠABAC	12.448.984,76
3.	FLUIDOTEHNA	V. BANJA	8.897.134,82
4.	TIK SIQ	VALJEVO	6.987.332,58
5.	SINATRA	DOBANOVCI	6.880.076,78
6.	NOVUM	KIKINDA	6.671.672,50
7.	FAM	KRUŠEVAC	5.408.908,17

Usaglašavanje je vršeno putem IOS obrazaca i vraćenih IOS obrazaca je cca. 80%.

Dobavljači iz inostranstva

R.br.	Naziv dobavljača	Mesto	Iznos u RSD 31.12.2013.
1.	UNIONOCEL	ČEŠKA	22.497.780,19
2.	BEPRO	NEMAČKA	20.226.933,95
3.	OCHI	ČEŠKA	12.338.189,79
4.	EHG	AUSTRIJA	7.035.779,43
5.	TCL	AUSTRIJA	6.884.528,73
6.	SAPI	NEMAČKA	3.324.620,90
7.	DIANA CAR	SLOVENIJA	1.822.442,54

2.25. Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Obaveze za neto zarade i naknade	27.490	28.339
Obav. za porez i dopr.na zarade na teret zaposl.	10.715	11.183
Doprinosi na zarade na teret poslodavca	7.055	7.274
Ostale obaveze koje se refundiraju	35	41
Ostale kratkoročne obaveze	58	601
Ukupno	**45.353**	**47.438**

Zarade, ostala lična primanja, kao i doprinosi isplaćuju se redovno, svakog meseca.

2.26. Obaveze po osnovu javnih prihoda

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Obaveze po osnovu javnih prihoda	120	64
Ukupno	**120**	**64**

2.27. Odložene poreske obaveze

u RSD hiljada

Opis	2013	2012
Početno stanje – 1. januar	9.269	6.106
Povećanje u toku godine (Napomena 2.12)	1.768	3.163
Krajnje stanje – 31. decembar	**11.037**	**9.269**

2.28. Potencijalna sredstva i obaveze

Sudski sporovi

Na dan 31.12.2013. godine Preduzeće vodi 17 sudskih sporova i to uglavnom sa radnicima koji su tužili po raznim osnovama (naknada štete, poništenje rešenja o otkazu Ugovora o radu). Vrednost sporova iznosi 423.000,00 dinara. Preduzeće se javlja kao tužilac u sporu sa DP Azotara Pančevo, čija je vrednost 580.371,34 dinara. Postupak je završen u korist Preduzeća, ali je naplata neizvesna jer je tuženi otišao u stečaj.

Hipoteke nad osnovnim sredstvima

Preduzeće ima sledeće hipoteke:

- Na osnovu rešenja I Br. 779/98 Opštinskog suda u Smed. Palanci od 26.11.1998. godine, uknjiženo je založno pravo - hipoteka radi obezbedjenja potraživanja iz Ugovora broj 404/44 u visini od 800.000 dinara, a u korist "Investbanke" a.d. Beograd.
- Na osnovu rešenja I Br. 184/99 Opštinskog suda u Smed. Palanci od 26.04.1999. godine, uknjiženo je založno pravo radi obezbedjenja potraživanja iz Ugovora broj 404/1-99 u visini od 700.000 dinara, a u korist "Investbanke" a.d. Beograd.
- Na osnovu rešenja I Br. 479/2000 Opštinskog suda u Smed. Palanci od 27.11.2000. godine, uknjiženo je založno pravo - hipoteka radi obezbedjenja potraživanja iz Ugovora broj 404/6-00 u visini od 5.000.000 dinara, a u korist "Beogradske banke" a.d. Beograd.

Preduzeće je pomenute kredite otplatatilo banci, medjutim hipoteke još uvek stoje.

2.29. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja rizicima finansijskih instrumenata

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku (deviznom i kamatnom), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju umanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima.

Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje, obzirom da takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

U svom poslovanju Društvo je izloženo finansijskim rizicima i u tom sklopu izloženo je tržišnom riziku, koji se javlja kao devizni rizik i rizik od promene kamatnih stopa. Zadatak upravljanja tržišnim rizicima jeste da se upravlja i kontroliše izloženost tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa Društva.

Devizni rizik

Izloženost Društva deviznom riziku prvenstveno se odnosi na ostale dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, dugoročne i kratkoročne kredite, ostale dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze i obaveze iz poslovanja, izražene u stranoj valuti. Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza Društva u stranim valutama na dan izveštavanja je sledeća:

u RSD hiljada

	Imovina		**Obaveze**	
Izloženost – strana valuta	**2013.**	**2012.**	**2013.**	**2012.**
Izloženost u EUR	616.479	759.667	1.169.163	1.941.020
Ukupno	**616.479**	**759.667**	**1.169.163**	**1.941.020**

Na osnovu obelodanjene strukture imovine i obaveza u stranoj valuti, evidentno je da je Društvo osetljivo isključivo na promene deviznog kursa EUR .

U sledećoj tabeli prikazana je osetljivost Društva na apresijaciju i depresijaciju RSD za 10% u odnosu na pomenute strane valute. Stopa osetljivosti od 10% predstavlja procenu rukovodstva Društva u pogledu mogućih promena kursa RSD u odnosu na EUR.

u RSD hiljada

	2013.		**2012.**	
Izloženost u EUR	**+10%**	**-10%**	**+10%**	**-10%**
Imovina	678.127	554.831	835.634	683.700
Obaveze	(1.286.079)	(1.052.247)	(2.135.122)	(1.746.918)
Ukupno	**(607.952)**	**(479.416)**	**(1.299.488)**	**(1.063.218)**

Kamatni rizik

Društvo je izloženo riziku promene kamatnih stopa na sredstvima i obavezama kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta i Društvo nema na raspolaganju instrumente kojima bi ublažilo njegov uticaj. Međutim, Društvo, iako je koristilo i koristi značajna bankarska sredstva, ima ispodprosečne tržišne kamate stope, koje servisira, zajedno sa otplatom kredita, bez ugrožavanja svoje likvidnosti ili solventnosti.

Treba naglasiti da Društvo, zahvaljujući dobroj naplati od kupaca, redovno i/ili pre ugovorenog roka izmiruje svoje obaveze, kako prema dobavljačima, tako i prema banci koja ga finansijski prati putem kratkoročnih i dugoročnih kredita. Rezultat navedenog je da je ukupna zaduženost Društva na dan 31.12.2013. godine niža za oko 39,1% od ukupne zaduženosti na dan 31.12.2012. godine.

Struktura monetarnih sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, sa stanovišta izloženosti kamatnom riziku, data je u sledećem pregledu:

		u RSD hiljada
	2013.	**2012.**
Finansijska sredstva		
Nekamatonosna	27.806	23.071
Kamatonosna (fiksna kamatna stopa)	16.724	17.945
Kamatonosna (varijabilna kamatna stopa)	687.809	1.145.305
	732.339	**1.186.321**
Finansijske obaveze		
Nekamatonosne	45.473	47.502
Kamatonosne (fiksna kamatna stopa)	-	-
Kamatonosne (varijabilna kamatna stopa)	1.354.700	2.235.361
	1.400.173	**2.282.863**

Naredna tabela prikazuje analizu osetljivosti neto dobitka za tekuću poslovnu godinu na realno moguće promene u kamatnim stopama za 1% (2012. godine - 1%), počev od 1. januara. Povećanje odnosno smanjenje od 1% predstavlja realno moguću promenu kamatnih stopa, imajući u vidu postojeće tržišne uslove. Ova analiza primenjena je na finansijske instrumente Društva, koji su postojali na dan bilansa stanja i pretpostavlja da su sve ostale varijable nepromenjene. U tabeli se uzima 10% od zbira podnaslova varijabilne kamatne stope sredstava i obaveza i izračunava razlika finansijskih sredstava i obaveza.

				u RSD hiljada
	2013.		**2012.**	
	+1%	**-1%**	**+1%**	**-1%**
Finansijska sredstva	69.469	68.093	115.676	113.386
Finansijske obaveze	(136.825)	(134.115)	(225.771)	(221.301)
	(67.356)	**(66.022)**	**(110.095)**	**(107.915)**

Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak za Društvo. Kreditni rizik moće da obuhvata dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima.

U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Društvo je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom, u cilju određivanja njegovog boniteta. Na osnovu boniteta kupca, utvrđuje se iznos njegove maksimalne kreditne izloženosti, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Društva. Iznos maksimalne kreditne izloženosti revidira se najmanje jednom godišnje.

U slučaju povećanja iznosa dospelih potraživanja i, shodno tome, povećane izloženosti kreditnom riziku, Društvo primenjuje mehanizme predviđene poslovnom politikom.

Izloženost Društva kreditnom riziku ograničena je, uglavnom, na potraživanja od kupaca. Na dan bilansiranja vrednost ovih potraživanja se procenjuje i, saglasno poslovnoj politici Društva, vrši se ispravka vrednosti, na teret ostalih prihoda perioda, svih potraživanja nenaplaćenih duže od 60 dana. Obzirom na dobru naplatu potraživanja od kupaca i nematerijalna obezvređennja, kreditni rizik Društva nije bio niti jeste materijalno značajan.

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbeđuje da Društvo u svakom trenutku mora da ispunjava sve svoje dospele obaveze. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa priliva finansijskih sredstava i dospeća obaveza.

Ročnost dospeća finansijskih obaveza Društva može se prikazati na sledeći način:

u RSD hiljada

2013. godina	**Do 1 godine**	**Od 1 do 2 godine**	**Od 2 do 5 godina**	**Ukupno**
Dugoročni krediti	-	200.982	200.982	401.964
Kratkoročne finans. obaveze	649.262	-	-	649.262
Obaveze iz poslovanja	303.474	-	-	303.474
Ostale kratkoročne obaveze	45.473	-	-	45.473
	998.209	**200.982**	**200.982**	**1.400.173**

2012. godina	**Do 1 godine**	**Od 1 do 2 godine**	**Od 2 do 5 godina**	**Ukupno**
Dugoročni krediti	-	369.584	554.377	923.961
Kratkoročne finans. obaveze	406.430	-	-	406.430
Obaveze iz poslovanja	904.970	-	-	904.970
Ostale kratkoročne obaveze	47.502	-	-	47.502
	1.358.902	**369.584**	**554.377**	**2.284.863**

Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima, odnosno na najranijem datumu, kada Društvo treba da izmiri svoje obaveze.

2.30. Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja, učinci poslovnih promena i drugih događaja priznaju se u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski izveštaji, sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o tokovima gotovine), pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već i o obavezama, za isplatu gotovine u budućem periodu, i o resursima, koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu. Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

2.31. Poreski rizici

Poreski propisi Republike Srbije se često različito tumače i predmet su čestih izmena. Tumačenje poreskih propisa od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Usled toga, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina, odnosno poreske vlasti imaju pravo da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

2.32. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Kao što je već navedeno prethodno, Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

Smederevska Palanka
26. februar 2014.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

Ljiljana Kokotović

GOŠA Fabrika opreme i mašina AKCIONARSKO DRUŠTVO 1 SMEDEREVSKA PALANKA

Zakonski zastupnik

Srdan Dimitrijević

Finansijski izveštaji za 2013. godinu i Napomene, na stranama 3 do 29, jedinstvena su celina
Izveštaj ovlašćenog revizora sa Mišljenjem – strane 1 i 2

Na osnovu člana 6 Pravilnika o sadržini,formi i načinu objavljivanja godišnjih,polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava i obaveštavanju o posedovanju akcija sa pravom glasa (Sl. glasnik RS br. 14/2012) Akcionarsko društvo Goša Fabrika opreme i mašina iz Smederevske Palanke objavljuje

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

I Opšti podaci	
1.Poslovno ime	Akcionarsko društvo Goša Fabrika opreme i mašina
Sedište	11420 Smederevska Palanka, Industrijska br. 70
Matični broj	07264348
PIB	101401234
2. Web site i E-mail adresa	www.gosafom.com; office@gosafom.com
3. Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata	BD.106682/2006 od 04.01.2006. god.
4. Delatnost (šifra i opis)	2822 Proizvodnja opreme za podizanje i prenošenje
5. Broj zaposlenih	825
6. Broj akcionara na dan 31.12.2013	2104

7. Deset najvećih akcionara

ime i prezime	broj akcija na dan 31.12.2013.	učešće u osnovnom kapitalu - % na dan 31.12.2013.
Konzorcijum	1069311	78.10874
Briezel managment LTD	133095	9.72204
Galeb Group d.o.o.	26409	1.92907
Živković Aleksandar,Smed.Palanka	4655	0.34003
Palanka promet d.o.o	1627	0.11885
Stojanovic Ivan	1425	0.10409
Vojvođanska banka a.d,Novi Sad – kastodi račun	1389	0.10146
Jasika Nikola,Inđija	1087	0.07940
Foltin Robert	1000	0.07305
Fruvita DOO	1000	0.07305

8. Vrednost osnovnog kapitala u hilj. RSD na dan 31.12.2013. god.	1.423.998

9. Podaci o akcijama	na dan 31.12.2013.	na dan podnošenja izveštaja
Broj izdatih akcija (obične)	1.369.003	1.369.003
ISIN broj	RSGFOME76235	RSGFOME76235
CIF kod	ESVUFR	ESVUFR

10. Podaci o zavisnim društvima

nema	

11. Naziv sedište i poslovna adresa revizorske kuće koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj	Preduzeće za reviziju „Euroaudit“d.o.o,Beograd, Bulevar Despota Stefana 12/V
12. Naziv organizovanog tržišta na koje su uključene akcije	Beogradska berza, Novi Beograd, Omladinskih brigada br. 1

II Podaci o upravi društva

1. Članovi izvrsnog odbora

Ime, prezime	**Obrazovanje,funkcija u Izvrsnom odboru na dan 31.12.2013**	
Srdan Dimitrijević,	VSS, Mašinski fakultet	Predsednik Generalni direktor
Dr.Aleksandar Živković	Doktor nauka,Rudarsko-geološki fakultet	Izvršni direktor za realizaciju Poslovnog Plana
Andreja Arsenijević,	VSS, Mašinski fakultet .	Izvršni direktor za rudarsku opremu i dizalice
Radoslav Bajić	VSS, Mašinski fakultet .	Izvršni direktor za tržište Rusije i ostale zemlje ZND
Dragan Jovanović	VSS, Mašinski fakultet	Izvršni direktor za koksnu i metaluršku opremu
Slobodan Milenković,	VSS, Ekonomski fakultet,	Izvršni direktor finansija i opštih poslova
Dragomir Đanković	VSS, Mašinski fakultet,	Izvršni direktor za energetsku i procesnu opremu
Ljubisav Pavlović	VSS, Ekonomski fakultet,	Izvršni direktor komercijalne poslova

2. Podaci o predsedniku i članovima Nadzornog odbora

Ime, prezime i prebivalište	**Obrazovanje, zaposlenje na dan 31.12.2013**
Ljubivoje Cvetković Smed.Palanka	VSS, Mašinski fakultet penzioner
Dragan Simić, Smed.Palanka	VSS, Mašinski fakultet Palanački kiseljak,
Momčilo Kiso, Smed. Palanka	VSS,Mašinski fakultet penzioner

3. Kodeks ponašanja u pisanoj formi	nema

III Podaci o poslovanju društva

1. Izveštaj uprave o realizaciji usvojene poslovne politike	Uprava je konstantovala da se poslovanje obavlja u skladu sa usvojenom poslovnom politikom

2. Analiza poslovanja u 000 din.

Ukupan prihod	2.288.759
Ukupan rashod	2.278.272
Bruto dobit	10.487

u 000. din

Delatnost	Ukupan prihod od prodaje 2.491.939,00 Din
Metalurška i koksna oprema	1.257.183,23 Din.
Program dizalica	704.471,16 Din.
Rudarska oprema	385.502,96 Din.
Eksterne usluge i ostalo	79.991,24 Din.
Reduktori	64.790,41 Din.

Pokazatelji poslovanja	Vrednost
Produktivnost rada I ostvareni prihod/broj radnika(u 000 din)	2.610.37
Produktivnost rada II ostvarena dobit/broj radnika(u 000 din)	10,57
Ekonomičnost poslovanja poslovni prihod/poslovni rashod	1,03
Rentabilnost poslovanja iskazana dobit/ prihod od prodaje	0,0035

Prinos na ukupnu imovinu poslovni dobitak/prosečna ukupna aktiva	0,01829
Prinos na sopstveni kapital neto dobit/ukupan kapital	0,005815
Poslovni neto dobitak poslovni dobitak/ neto prihod od prodaje	0,024596
Stepen zaduženosti ukupne obaveze/ukupan kapital	0,48
I Stepen likvidnosti gotovina i g.ekvivalenti/kratkoročne obaveze	0,37
II Stepen likvidnosti likvidna sredstva/kratkoročne obaveze	0,63
III.Stepen likvidnosti obrtna imovina/kratkoročne obaveze	1,34
Neto obrtni kapital obrtna imovina – kratkoročne obaveze (u 000 din)	327.837
Najviša cena akcija - u apsolutnom iznosu	470
Najniža cena akcija– u apsolutnom iznosu	431
Tržišna kapitalizacija na dan 31.12.2013	590.040.293

IV. Promena – povećanja/smanjenje bilansnih vrednosti

Imovina	Smanjenje u odnosu na 2012 godinu
Obaveze	Smanjenje u odnosu na 2012 godinu
Neto dobitak	Smanjenje u odnosu na 2012 godinu

V.

Sopstvene akcije	nije bilo otkupa i poništenja sopstvenih akcija
Izvršena ulaganja	U proizvodnu i računarsku opremu
Rezerve	Rezerve društava čini nerasporedjena dobit čija će se raspodela vršiti u 2014. g.

VI. Ne postoje informacije koje ukazuju na neizvesnost naplate prihoda,odnosno mogućih budućih troškova koji mogu značajno da utiču na finansijsku poziciju preduzeća.

VII.Poslovna očekivanja u narednom periodu

Uspešna realizacija preuzetih poslovnih poduhvata,kao i zaključenje novih,što treba da ima za cilj povećanja učešća na tržištu investicione opreme.

VIII.

Planirane investicije u narednom periodu	U narednom periodu očekuje se završetak investicionog ciklusa vezanog za izgradnju i opremanje Hale Peskare i Farbare,kao i proizvodnju 2 (dva) mostna krana.

IX

Istraživanje i razvoj	U 2013 godini nije bilo značajnih aktivnosti na polju istraživanja i razvoja osnovne delatnosti.

X.Nije bilo značajnijih poslova sa povezanim licima,jer Društvo nije povezano sa drugim licima

XI.Nije bilo značajnijih poslovnih događaja u 2013.god.

U Smed. Palanci

08.04.2014

Akcionarsko društvo
Goša Fabrika opreme i mašina
Generalni direktor

GOŠA Fabrika opreme i mašina AKCIONARSKO DRUŠTVO 1 SMEDEREVSKA PALANKA

.....
Srdan Dimitrijević, dipl.maš.inž.

GOŠA FOM

Broj:

Datum:

GOŠA AKCIONARSKO DRUŠTVO
FABRIKA OPREME I MAŠINA

11420 SMEDEREVSKA PALANKA
INDUSTRIJSKA 70,
SRBIJA

Tel: ++ 381 26 321-945
Fax: ++ 381 26 321-992

M.br. 07264348
PIB: 101401234
E-mail: sfo@gosafom.com

I Z J A V A

Lica odgovorna za sastavljanje finansijskih izveštaja u preduzeću GOŠA FOM a.d. su:
Srdan Dimitrijević, Generalni direktor, Slobodan Milenković, Izvršni direktor za finansije, Ljiljana Kokotović, Rukovodilac finansija i knjigovodstva.
Potvrđujemo po našem najboljem saznanju i uverenju sledeće izjave:
Godišnji finansijski izveštaj sastavljen je uz primenu odgovarajućih Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini,obavezama,finansijskom položaju i poslovanju,dobicima i gubicima,tokovima gotovine i promenama na kapitalu preduzeća.

Datum:
08.04.2014

Izjavu dali:

Srdan Dimitrijević, Generalni direktor

Slobodan Milenković, Izvršni direktor za finansije

Ljiljana Kokotović, Rukovodilac za finansije i knjigovodstvo

GOŠA Fabrika opreme i mašina AKCIONARSKO DRUŠTVO 1 SMEDEREVSKA PALANKA

GOŠA FOM

AKCIONARSKO DRUŠTVO
GOŠA FABRIKA OPREME I MAŠINA

11420 SMEDEREVSKA PALANKA
INDUSTRIJSKA 70,
SRBIJA

Tel: ++ 381 26 314-266
Fax: ++ 381 26 314-266

M.br. 07264348
PIB: 101401234

E-mail: sfo@gosafom.com

Broj:

Datum:

NAPOMENA

Do isteka roka za podnošenje godišnjeg izveštaja Komisiji za hartije o vrednosti nije doneta odluka o usvajanju finansijskih izveštaja od strane nadležnog organa,kao i odluka o raspodeli dobitka

Smed.Palanka:
08.04.2014

Generalni direktor

S.Dimitrijević,dipl.maš.inž

GOŠA Fabrika opreme i mašina AKCIONARSKO DRUŠTVO 1 SMEDEREVSKA PALANKA

Datum:13.05.2014

GOŠA **AKCIONARSKO DRUŠTVO FABRIKA OPREME I MAŠINA**

11420 **SMEDEREVSKA PALANKA INDUSTRIJSKA 70, SRBIJA**

Tel: ++ 381 26 321-945
Fax: ++ 381 26 321-992

M.br. 07264348
PIB: 101401234

E-mail: sfo@gosafom.com

GODIŠNJI DOKUMENT O OBJAVLJENIM INFORMACIJAMA AKCIONARSKOG DRUŠTVA GOŠA FOM A.D

U skladu sa čl.23. Zakona o tržištu kapitala (objavljen u ''Sl.glasnik'' br.31/2011),Pravilnikom Komisije za hartije od vrednosti,minimalnom sadržaju informacija koje treba uključiti u prospekt i osnovni prospekt i oglašavanju u vezi sa prospektom (objavljenom u ''Sl.glasniku RS'' br 89/2011) I Upustvu o načinu na koja javna društva i pojedina lica povezana sa njima dostavljaju informacije ,Akcionarsko društvo ''GOŠA FOM'' a.d,MB 07264348,objavljuje Godišnji dokument o objavljenim informacijama u toku 2013.godine:

Redni broj	Datum objave	Objavljene informacije	Mesto objave informacije	Internet stranica
1	23.08.2013.	Polugodišnji izveštaj za 2013. godinu - Goša FOM a.d. , Smederevska Palanka	-Beogradska berza -Internet stranica GFOM	www.belex.rs www.gosafom.com
2	03.07.2013.	Izveštaj sa održane Skupštine akcionara - Goša FOM a.d. , Smederevska Palanka	-Beogradska berza -Internet stranica GFOM	www.belex.rs www.gosafom.com
3	12.06.2013.	Godišnji dokument o objavljenim informacijama - Goša FOM a.d. , Smederevska Palanka	Beogradska berza -Internet stranica GFOM	www.belex.rs www.gosafom.com
4	24.05.2013.	Sazivanje Skupštine akcionara - Goša FOM a.d. , Smederevska Palanka	-Beogradska berza -Internet stranica GFOM	www.belex.rs www.gosafom.com
5	30.04.2013.	Upitnik o praksi korporativnog upravljanja - Goša FOM a.d. , Smederevska Palanka	-Beogradska berza -Internet stranica GFOM	www.belex.rs www.gosafom.com

6	30.04.2013.	Godišnji izveštaj za 2012. godinu - Goša FOM a.d. , Smederevska Palanka	-Beogradska berza -Internet stranica GFOM	www.belex.rs www.gosafom.com

Godišnji dokument o objavljenim informacijama dostupan je na internet stranici Beogradske berze (www.belex.rs.) i na internet stranici društva (www.gosafom.com)

Napomena: Pojedine informacije na koje upućuje Godišnji dokument o objavljenim informacijama mogu biti zastarele.

Generalni direktor

S.Dimitrijević,dipl maš.inž